

עיר וקדיש מזו שמיא נחית

ט"ל תשבת מפי זרעו

ספר
זוהר חב"ד

בזוהר דא יפקון מן גלותא ברחמי

והמשכילים יזהרו כלזוהר הרקיע

חוברת מספר 74

תמוז תשע"ד - עיה"ק בית שמש תובב"א

הוצאת:

שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי" מפעל עולמי להצלת הדת

מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א

MIFAL HAZOHAR HOILUMI
C/O CHEVREH MAZAKEI HARABIM HOILUMI
Under The Supervision Of Rabbi Sholom Yehuda Gros
The Head Of The Rabbinical Court Of Holmin

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור - וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לכיש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

בט"ד

עימוד ועיצוב ספרים מקצועי

'מקראי אור'

052-7615936

yoel32@neto.net.il

ספר זוהר חב"ד

בו יבוא לקוט נפלא ונורא מכל
ספרי אדמורי חב"ד זי"ע,
ונוסף עליהם תשובות מרבני חב"ד
בגודל חיוב לימוד זוהר הקדוש תמידים
בסדרן לכל איש ישראל

חודש סיון תשע"ב לפ"ק
יצא לאור על ידי מפעל הזוהר העולמי
בית שמש תובב"א

הוצאת:

**שע"י "חברה מזכי הרבים העולמי"
מפעל עולמי להצלת הדת**

**מיסודו של הגה"צ רבי שלום יהודה גראס
כ"ק מרן אדמו"ר מהאלמין שליט"א**

מכתבי הסכמה מגדולי ישראל, כבר באו בדפוס בשאר
הספרים שהוצאנו לאור וזכרון אחד עולה לכאן ולכאן

"מפעל הזוהר העולמי"

רחוב נחל לביש 24/8

רמת בית שמש ארץ ישראל

טל: 054-843-6784 / פקס: 02-995-1300

hazohar.com@gmail.com

תֵּכֵן הָעֲנִינִים

א. הקדמה לספר זוהר חב"ד.....

ה. זוהר חב"ד.....

האדמור הזקן זכותו יגן עלינו אמן פוסק: בעל עסק גדול, יהיה רב למודו בזהר.....

קריאת דברי הזהר הקדוש מועיל - אף דלא ידע מאי קאמר.....

כל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרדס כפי מה שהיא יכולה להשיג ולידע - וכך מי שיכול להשיג ולידע הרבה ונתעצל ולא השיג וידע אלא מעט, צריך לבוא בגלגול עד שישגי וידע כל מה שאפשר לנשמתו להשיג.....

ז. מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר הקדוש אף שאינו מבין.....

ח. למוד ספר הזהר כשאינו מבין מאי קאמר.....
יא. בדבקות נפש האדם בצרופי אותיות אף שאינו יודע ומבין הענין בעין השכל רק שהוּגָה ומדבר בהם, הרי הם מעלים את הנפש.....
יב.

למוד בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה מִקֶּשֶׁר בְּחִינַת פְּנִימִיּוֹת הַנְּשֻׁמָּה
 לְבַחֲחִינַת פְּנִימִיּוֹת אֱלוֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ. . . . . יג
 יְדִיעַת מְצִיאֹת הַהִשְׁתַּלְּשְׁלוֹת הִיא מְצוּהָ רָמָה וְנִשְׂאָה וּמְקִיִּים עַל
 יְדֵי זֶה מְצוֹת וְיַדְעַת הַיּוֹם גּו'. . . . . יח
 לְמוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הוּא בְּכֻלּוֹ "שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא" . . . . . יט
 הִנֵּה לְמוֹד הַזֶּהר וּפְתֻבֵי הָאֵר"י זְכָרוֹנוֹ לְבָרְכָה הוּא בְּכֻלּוֹ שְׁלִישׁ
 בְּמִקְרָא. . . . . כג
 כְּמוֹ שֶׁהַמְּלַח נוֹתֵן טַעַם בַּבָּשָׂר כֵּן לְמוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה נוֹתֵן
 טַעַם בְּנִגְלָה דְּתּוֹרָה. . . . . כד
 מִי שֵׁשׁ בְּיָדוֹ הִלְכוֹת וְאֵין בְּיָדוֹ מִדְּרָשׁ [סוּדוֹת הַתּוֹרָה], לֹא
 טַעַם טַעַם שֶׁל יִרְאֵת חֲטָא. . . . . כו
 עַל יְדֵי שְׁיִרְאֵת הַשֵּׁם הִיא אוֹצְרוֹ, עַל יְדֵי זֶה הַתּוֹרָה נִקְרָא תּוֹרַת
 הַשֵּׁם. . . . . כז
 מַעֲלַת עֲנִין "לְרִיחַ שְׁמֹנֶיךָ" [לְמוֹד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה] עַל "שְׁמֹן
 תּוֹרֶק" [לְמוֹד נִגְלָה דְּתּוֹרָה]. . . . . כח
 הַזֶּהר סִגְלָה אֶף שְׂאֵינוֹ מִבֵּין. . . . . לא
 בְּשִׁבְתָּ יִלְמַד כָּל הַיּוֹם זֶהר. . . . . לא
 עַל יְדֵי טַעֲמֵת יִינֶה שֶׁל תּוֹרָה, פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, מִתְעוֹרֵר הָאָדָם
 בְּאַהֲבָה נִפְלְאָה שְׁלֹמְעֵלָה מִן הַדְּעַת וְהַהֲשָׁגָה. . . . . לב

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר זוֹהַר חַב"ד

3

- לג ..... להנצל ממחשבות זרות בעת התפלה
- לד ..... סגלה לבעל עסק שיהיה רב למודו בזהר הקדוש
- לה ..... לקט משיחות הרבי מליובאוויטש זצ"ל
- לב ..... למוד הזהר מרומם את הנפש - למוד המדרש מעורר את הלב
- לז ..... - ואמירת תהלים בבכי ודמעות "שוטפת את הכלי"
- לו ..... בקשר לכנוסי הילדים, למוד הזהר
- לז ..... הגאון רבי מנחם זעמבא זכר צדיק לברכה: גם בלי הבנה מקיים מצוות למוד
- לח ..... מרנא ורננא הוד כ"ק אדמו"ר הזקן הרב בעל התניא
- לח ..... עקר הדבר הם תורה ומעשים טובים
- לט ..... יתעורר בלב תשוקה ולא יפרד כלל
- מ ..... בעסקו בתורה נעשה יחוד אמתי עם התורה ואורייתא וקודשא בריך הוא כלא חד ממש
- מא ..... ישיב אל לבו שהשם הוא המוציא אותו מארץ מצרים
- מב ..... מרנא ורננא הוד כ"ק אדמו"ר האמצעי נ"ע
- מב ..... מליובאוויטש
- מב ..... נודע לכל באי שערי אור תורת אמת
- מג ..... כללא דכל אורייתא שבכתב ושבעל פה יסוד כל המצוות

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר זוֹהַר חַב"ד

- מד לְדַרְשׁ הַשֵּׁם בְּאֵמֶת וּבְתַמִּים.....
- מד הָעֵקֶר וְיִסוּד כָּל הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת.....
- מי מִי שֶׁלֹּא לומד לְדַעַת אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, דִּהְיֵנוּ בְּלִמּוּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, יוֹתֵר טוֹב לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא.....
- מז עֵקֶר הַמִּצְוָה דְקָרִיאַת שְׁמַע הוּא שְׂיָבוֹא כַּח הָאֲמוּנָה.....
- מח שֶׁהִיא מִצְוָה הָרֵאשׁוֹנָה הַכוֹלֶלֶת כָּל הַמִּצְוֹת.....
- נ יָדַע נֶאֱמָנָה שְׁמַתְחִיב בְּנִפְשׁוֹ מִמֶּשׁ.....
- נא אֵין זֶה רַק עֲצַת הַיֵּצֵר לְהַדִּיחוֹ וּלְהַרְחִיקוֹ מֵאוֹר פְּנֵי אֱלֹקִים.....
- נב זֶהוּ גְדֹל עֲצָם הַלַּחֲץ וְהַדְּחָק שֶׁל הַפְּרִנְסָה.....
- נג יִשְׁמַע חָכָם וְיוֹסִיף דַּעַת וְתַבּוּנָה לְמִצָּא בִּיגִיעָתוֹ בַּזְהַר.....
- נה כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ בְּקִרְבַּת אֱלֹקִים.....
- נז וְיִהְיֶה בְּכָל לִבָּם בְּעֵינַיִן טוֹב.....
- גם כִּי סְתוּמִים וְחֲתוּמִים הַדְּבָרִים, אֵל נָא תִּמְנַע מִקְרִיאָתָם.....
- נח לְמוּד תְּנַהֲלִים זוֹהַר הַקְּדוּשׁ אֲפֹלוּ בְּאֵין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצָּה לְפָנֵי הַשֵּׁם.....
- נט אֵף אִם אֵינוּ מִבֵּין בָּהֶם יֹאמֵר דְּבָרֵי הַזְהַר וְתִקְוֹנִים.....
- ס לְשׁוֹן שֶׁל הַזְהַר מְזַכֵּךְ הַנְּשָׂמָה.....

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר זוֹהַר חַב"ד

5

למוד ספר הזהר מרומם על כל למוד, בשגם לא ידע מאי קאמר
ואף שיטעה בקריאתו, והוא תקון גדול לנשמה..... **ס**
למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי
קאמר..... **סא**
האיך לא יתלהב לב האדם לקבוע שעור קבוע בכל יום בזהר
הקדוש..... **סב**
לשון הזהר הקדוש הוא מסגל לנשמה, אף שאינו מבין כלל מה
שאמר..... **סב**
בשם אדמור הזקן [בעל התניא] נשמתו בגנזי מרומים: ספר
הזהר הלשון מסגל לנשמה אף על פי דלא ידע מאי
קאמר..... **סג**
אמר הבעל שם טוב זכרונו לברכה: אמירת הזהר מסגל
לנשמה..... **סד**
בזכות למוד ספר הזהר יצאו מן הגלות ברחמים..... **סד**
מה שגורמים אלו שלא רוצים לעסק בחכמת הקבלה..... **סו**
אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה בשעה אחת - ומבטח
שהוא בן עולם הבא..... **סז**
קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות..... **סח**
קימו וקבלו היהודים קהל עדת ישראל להחזיק בלמוד הקדוש
של התקונים והזהר יחיד ורבים מנער ועד זקן..... **ע**

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר זוֹהַר חַב"ד

- נערים קטנים ילמדו מסוד השם** ..... **עא**
 כָּל אַחֲינוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל יִקְבְּעוּ לְמוֹד בְּסֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ יַחַד
עשיר ואביון קטן וגדול שם הוא ..... **עא**
 מַה טוֹב וּמָה נָעִים אִם יִשְׁתַּדְּלוּ לְקַבֵּעַ חֲבוּרוֹת לְלִמּוּד הַזֶּהר
 בְּפֶרֶט לַעֲת כְּזֹאת אֲשֶׁר נִיצוּצֵי הַגְּאֻלָּה הַחֲלוּ לְפָרַח עֲלֵינוּ
 לְהִשְׁתַּדֵּל בְּלִמּוּד הַקְדוּשׁ הַזֶּה הַמְסַגֵּל לְבִיאת מְשִׁיחַ
צדקנו ..... **עב**
 כָּל יִשְׂרָאֵל מְחִיבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה שֶׁל רִשְׁב"י, אֶחָד גָּאוֹן,
 אֶחָד רַב גְּדוֹל, אֶחָד חָכֵם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהִגִּיעַ
 לְחֲנוּךְ ..... **עג**
 מִקְטָנִים עַד גְּדוֹלִים חִיבִים לְלַמֵּד זֶהר הַקְדוּשׁ ..... **עג**
 הַלְוָאֵי לֹא הָיוּ מְקַלִּין גְּדוּלֵי הַדוֹר בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַקְדוּשָׁה -
 וְהַלְוָאֵי הָיוּ מְלַמְּדִין דְּרוֹךְ לְתַלְמִידֵיהֶם לַעֲסֹק בַּחֲכָמָה הַלְזוּ .. **עד**
 מִי יִתֵּן שִׁיתְחִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֵּאֵן קְדוּשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּגִי 9-10
 שָׁנִים, סֵפֶר הַזֶּהר הַקְדוּשׁ, וַיְהִי בְּוַדָּאֵי הַגְּאֻלָּה בְּקְרוּב בְּלֵי שׁוּם
 חֲבֵלֵי מְשִׁיחַ ..... **עה**
 צָרִיךְ לְלַמּוֹד וְלֹא לְתַת מְנוּחָה לְקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד
 שִׁיגְאֵלְנוּ ..... **עה**

הַקְדָּמָה לְסֵפֶר זוֹהַר חַב"ד

יִשְׁמְחוּ הַחֲסִידִים וַיִּגְּלוּ הַלּוֹמְדִים, בְּעֶזְרַת
הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּבְזָכוֹת רַבֵּי שְׁמֵעוֹן בֶּר יוֹחָאֵי
ע"ה, הֵרִינוּ נוֹתְנִים לְפָנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה הַסֵּפֶר
הַקְדוֹשׁ "זוֹהַר חַב"ד - הַחֲדָשׁ וְהַשְּׁלֵם -
הַמְּנַקֵּד", (הוֹצָאָה שְׁנֵי עִם הוֹסְפוֹת וְתִיקוּנִים) קִבֵּץ
גָּדוֹל מִכָּל סִפְרֵי נְשִׂיאָנוּ זִי"ע וְתַלְמִידֵיהֶם
שְׁלִיט"א, וְנוֹסֵף עָלָיו לְקוֹט מְסַפְרֵי בַעַל שֵׁם
טוֹב הַקְדוֹשׁ וְתַלְמִידָיו, עִם מְאַמְרִים נִבְחָרִים
מִהַזוֹהַר הַקְדוֹשׁ, בְּעֵנֶן חַיִּיב לַמּוֹד הַזֶּה
הַקְדוֹשׁ וְהַתְּקוּנִים, לְכָל אִישׁ יְהוּדִי.

עוֹד הוֹסְפֵנוּ בַּמִּהְדוּרָה הַמְּפֹאָרַת הַנוֹכְחִית,
דְּבָרִים חֲדָשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, כְּגוֹן שְׂאֵלוֹת
וְתַשׁוּבוֹת עַל אַמִּירַת הַזֶּהַר הַקְדוֹשׁ וְלַמּוֹדוֹ,
"כָּלְלִים יְסוּדִיִּים וְעַקְרִיִּים בְּעֵנֶן אַמִּירַת וְלַמּוֹד

הַזֹּהַר וְהַתְּקוּנִים לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, אֶפְלוּ כְּשֵׁאִין מְבִינִים כְּלוּם, וּבִפְרָט לִילְדִים קִטְנִים". "זֹהַר לְזִקְנִים עִם נְעָרִים" – מְאֲדֻמוּרֵי חַב"ד עִם קִבְּץ נְדִיר הַמְּלַקֵּט מִדְּבָרֵי גְדוּלֵי יִשְׂרָאֵל, עֲבָדוֹת מְרִתְקוֹת וְעוֹד.

יִתֵּן הַשֵּׁם שְׂיִמְצָא סֵפֶר זֶה חֵן וְשִׁכָּל טוֹב בְּעֵינֵי צְבוּר הַיְרָאִים אֶת דְּבַר הַשֵּׁם, וְיֵאִירוּ דְּבָרֵי הַסֵּפֶר אֶת עֵינֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְקוֹם שֶׁהֵם, לְדַבֵּק וְלִילֵךְ בְּדַרְכֵי הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים, לְזִכּוֹת וּלְהַחֲזִיק בְּעֵץ הַחַיִּים, וּזְכוּתָם שֶׁל הַצְּדִיקִים הַנְּזַכָּרִים בַּסֵּפֶר, יִגְנוּ עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, לְהַצִּילָם וּלְהַחֲיוֹתָם, עֲדֵי יָבוֹא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל, וַיִּשְׁלִים מִשְׁאֲלֵינוּ דְּלִבָּאֵי וּלְבָא דְּכָל עַם יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וּלְשָׁלָם, אָמֵן כֵּן יִהְיֶה רְצוֹן.

וְזֹאת לְמוֹדַעֵי, שְׂסַפְרִים הָאֵלוּ מִתֵּר וּמְצוּה לְכָל אֶחָד לְהַדְפִּיס כַּמָּה שְׂרוּצָה בְּאֵילוּ שְׂפָה וּלְשׁוֹן שְׂרוּצָה, וְכָל הַמְּזַכֶּה אֶת הַרְבֵּים זְכוּתוֹ

עוֹמְדֵת לְעֵד וְזוֹכָה לְבָנִים צְדִיקִים. וּבְגֵדֵל כַּח
זְכוּת הַרְבֵּים שֶׁל הָעוֹזְרִים וְהַמְסִיעִים לְמַפְעַל
הַקְדוֹשׁ הַזֶּה, יִזְכּוּ לְרֵאוֹת מִיּוֹצְאֵי חֲלָצִיהֶם
רַב תַּעֲנוּג וְנַחַת דִּקְדוּשָׁה, עַד אֲשֶׁר נִזְכָּה
בְּקָרוֹב שְׂיַעֲרָה הַשֵּׁם עָלֵינוּ רוּחַ טְהוֹרָה, וְנִזְכָּה
לְטָהָר לְבַבְנוּ לְעַבֵּד לְיוֹצְרֵנוּ בְּכָל כַּחֲנוּ וּבְכָל
נַפְשֵׁנוּ וּבְכָל מְאֵדְנוּ, וּתְקִיִם הַבְּטָחַת הַרְעִיָּא
מִהֵימְנָא "בְּהֵאֵי סֵפֶר הַזֹּהָר, יִפְקוּן בֵּיהּ מִן
גְּלוּתָא בְּרַחֲמֵי" בְּבִיאת גּוֹאֵל צְדָק בְּמַהְרָה
בְּיָמֵינוּ, אָמֵן.

מַפְעַל הַזֹּהָר הָעוֹלָמִי

מחפשים תורם להדפסת אלפי זוהר חב"ד

האם יש מחשב שיוכל לחשבן הזכות הגדולה

שיכולים לזכות בכסף קטן?

לפרטים: 0548436784

גראט - ברוקלין

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.
ביה, ז' אדי"ש תשמ"ו
ברוקלין, נ. י.

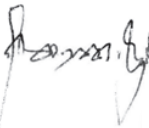
הרה"ג והרה"ח אי"א נוי"נ וכו'
מוה' שלוח יודא שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה ע"ד הכנס בנס האברך ניסן
משה שי' לגיל מצות,

הנה יה"ר מהשי"ת אשר מבן שלש עשרה למצוה
יגדל לבן חמש עשרה וכו' כפסק המשנה (אבות פרק
ה'), ויוסיף התמדה ושקידה בלימודו בתורה, בתורת
הנגלה וכן בתורת החסידות ויהדר בקיום המצות.
והשי"ת יצליחו להיות חסיד ירא שמים ולמדן.

ויררו ממנו ומכל יו"ח שי' רוב נחת יהודי
אמיתי חסידותי.

בברכה

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש

770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ביה, י"ז אד"ר תשד"מ
ברוקלין

בעת רצון על ציון כ"ק מו"ח
זי"ע.

הרה"ג הווי"ח אי"א נוי"נ עוסק בצי"צ
כו' מו"ה שלום יודא שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת החוי' (מדריך לכשרות ולחיזוק הדת), ות"ח.

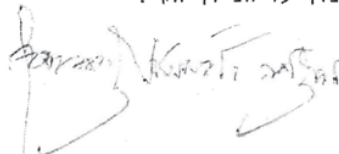
ודבר בעתו -

בחדש אדר ראשון - חדש העיבור המטלים שנה זו,

ובסמיכות לפורים קטן, ומפורסם מאמו דא"ח דפ"ק

שנת פרזת, והמעשה הוא העיקר.

הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בכבוד ובברכה

זוהר חב"ד

בו יבוא לקוט נפלא ונורא מכל ספרי אדמורי
חב"ד זי"ע, ונוסף עליו תשובות מרבני חב"ד בגודל
חיוב לימוד הזוהר הקדוש תמידים כסדרן לכל
איש ישראל.

**האדמור הזקן זכותו יגן עלינו אמן פוסק:
בעל עסק גדול, יהיה רב למודו בזהר**

**מי שהוא בעל עסק גדול יהיה רב למודו
בזהר אף שאינו מבין, כי מה אכפת ליה
שאינו מבין אפלו הכי הוא סגלה.** (רבי שניאור זלמן

מלאדי, אדמור הזקן (בעל התניא), מאמרי האדמור הזקן הקצרים 1 דף תקעא)

**קריאת דברי הזוהר הקדוש מועיל - אף
דלא ידע מאי קאמר**

**וכמו ששמענו בפרוש מפי אדמור הזקן (בעל
התניא) בליאזני, שיש בחינת טמטום**

המח וכו', ולזה מועיל קריאת דברי
הזהר הקדוש אף דלא ידע מאי קאמר.

(חנה אריאל, להרי"א מהומיל, שמות עמוד סד)

אך אם מוציא בשפתיו אף על פי שאינו
מבין אפלו פרוש המלות מפני שהוא עם
הארץ הרי זה מקיים מצות ולמדתם, ולפיכך
כל עם הארץ מברך ברפת התורה בשחר
לפני הפסוקים וכן כשעולה לספר תורה.

במה דברים אמורים בתורה שבכתב
אבל בתורה שבעל פה אם אינו
מבין הפרוש אינו נחשב למוד כלל
ואף על פי כן יש לאדם לעסק בכל
התורה גם בדברים שלא יוכל להבין
ולעתיד לבוא (זהר וישב דף קפה) יזכה
להבין ולהשיג כל התורה שעסק בה
בעולם הזה ולא השיגה מקצור דעתו.

(שלחן ערוך הרב הלכות תלמוד תורה פרק ב' הלכה י"ב, י"ג)

כָּל נֶפֶשׁ צָרִיכָה לְתִקּוּנָה לְעֵסֶק בְּפֶרֶדֶס
כְּפִי מַה שֶּׁהִיא יְכוּלָה לְהַשְׁיֵג וְלִידַע - וְכֹל
מִי שֶׁיְכוּל לְהַשְׁיֵג וְלִידַע הַרְבֵּה וְנִתְעַצֵּל
וְלֹא הַשְׁיֵג וְיִדַע אֲלֵא מַעַט, צָרִיךְ לָבוֹא
בְּגִלְגּוּל עַד שֶׁיַּשְׁיֵג וְיִדַע כָּל מַה שֶּׁאֲפָשֶׁר
לְנַשְׁמָתוֹ לְהַשְׁיֵג

וְעוֹד אָמְרוּ חֲכָמֵי הָאֱמֶת שְׁכָל נֶפֶשׁ צָרִיכָה
לְתִקּוּנָה לְעֵסֶק בְּפֶרֶדֶס כְּפִי מַה שֶּׁהִיא
יְכוּלָה לְהַשְׁיֵג וְלִידַע וְכֹל מִי שֶׁיְכוּל לְהַשְׁיֵג
וְלִידַע הַרְבֵּה וְנִתְעַצֵּל וְלֹא הַשְׁיֵג וְיִדַע אֲלֵא
מַעַט צָרִיךְ לָבוֹא בְּגִלְגּוּל עַד שֶׁיַּשְׁיֵג וְיִדַע כָּל
מַה שֶּׁאֲפָשֶׁר לְנַשְׁמָתוֹ לְהַשְׁיֵג מִיַּדֵּעַת הַתּוֹרָה
וְהֵן בְּפֶשֶׁטִי הַהֲלָכוֹת הֵן בְּרָמְזִים וְדַרְשׁוֹת
וְסוּדוֹת כִּי כָּל מַה שֶּׁנִּשְׁמָתוֹ יְכוּלָה לְהַשְׁיֵג
וְלִידַע מִיַּדֵּעַת הַתּוֹרָה זֶהוּ תִקּוּן שְׁלִמוֹתָהּ וְאִי
אֲפָשֶׁר לָהּ לְהִתְתַּקֵּן וְלְהַשְׁתַּלֵּם בְּצִרּוֹר הַחַיִּים
אֶת הַשֵּׁם בְּמִקּוּרָה אֲשֶׁר חוּבָה מִשָּׁם בְּלִתִּי
יַדֵּעָה זֶה וְלָכֵן אָמְרוּ חֲכָמִים אֲשֶׁרִי מִי שֶׁבָּא

ח | בעל עסק גדול יהיה רב למודו בזהר זוהר חב"ד

לְכַאן וְתִלְמוּדוֹ בְיָדוֹ כְּדֵי שְׁלֵא יִצְטָרֵךְ לְבוֹא
בְּגִלְגוּל לְעוֹלָם הַזֶּה.

(שִׁלְחַן עֲרוּךְ הַרְבֵּי הַלְכוֹת תִּלְמוּד תּוֹרָה פָּרָק א' סִימָן ד')

מִי שֶׁהוּא בֶּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יִהְיֶה רַב לְמוּדוֹ
בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ אֲף שְׁאִינוּ מִבֵּין

וּבְנֵדוֹן שְׁאֵר הַלְמוּד יִהְיֶה בְּזֶה הָאֶפֶן: מִי
שֶׁהוּא בֶּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יִהְיֶה רַב
לְמוּדוֹ בַּזְהַר הַקְּדוֹשׁ אֲף שְׁאִינוּ מִבֵּין, כִּי מָה
אֲכַפֵּת לִי שְׁאִינוּ מִבֵּין אֲפִלּוּ הֵכִי הִיא סְגָלָה.
וְגַם יִלְמַד עֵינַי יַעֲקֹב וְסִפֵּר מְנוֹרַת הַמָּאוֹר

א. רב למודו בזהר הקדוש וכו': נראה דהטעם שפכתב להלן "אפלו הכי היא סגלה" הוא טעם נמי על עצם הלמוד בזהר ולא רק על הלומד ואינו מבין. וכבר מבאר בספרים באריכות שיש סגלה מיחדת בספר הזהר. ועין בזה ב"שם הגדולים" מערכת ספר "בהיר" שפכתב בשם גורי האריז"ל "ונראה כי דוקא למוד הזה יש בו סגלה יותר על למוד משנה ותלמוד ומקרא". ועין עוד במגדל עז (עמוד תל"ח) באריכות.

וּסְפָרֵי יְרֵאִים. מְלַבֵּד שְׁעוּרֵינָהּ הַקְצוּבִין לְלִמּוּד
תַּנּוּ"ךְ וּמְדַרְשֵׁי רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה כְּמוֹ
עֵין יַעֲקֹב וּבִסְפֹר הַזֹּהַר בְּתוֹכָהּת מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל
שְׁבוּ¹⁰¹, וּבִסְפָרֵי הַמוֹסֵר הַמִּיחָדִים עַל פִּי
חֲכָמַת הָאֲמֵת כְּסֵפֶר הָרֵאשִׁית חֲכָמָה וְהַשְּׁל"ה
וְכֵהָאֵי גְוֹנָא. וּבְשֵׁבֶת זְמַן לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר¹⁰²
עִם פְּרוּשִׁים וּבְאוּרִים בְּעִיּוֹן מְעַט בְּסִפְרֵי

ב. וּבִסְפֹר הַזֹּהַר בְּתוֹכָהּת מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל שְׁבוּ: וּבִסְפָרֵי
מוֹסֵר הַמִּיחָדִים עַל פִּי חֲכָמַת הָאֲמֵת כְּסֵפֶר רֵאשִׁית
חֲכָמָה וְהַשְּׁל"ה וְכֵהָאֵי גְוֹנָא בְּסִימָן שְׁלִפְנֵי זֶה כְּתַב
רַבֵּינוּ שְׁבַעַל עֵסֶק יִלְמַד בְּסֵפֶר הַזֹּהַר מִשׁוּם סְגָלָה
וְאִפְלוּ כְּשֵׁאִינוּ מִבִּין, אֲבָל כָּאֵן הוּא מְחַלֵּק בֵּין חֵלֶק
הַמוֹסֵר שְׁבַעַל לְחֵלֶק הַקְּבֵלָה שְׁבוּ, וְחֵלֶק הַמוֹסֵר הוּא
כְּמוֹ אֲגָדוֹת חֲכָמֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבִרְכָה שְׁצָרֵיךְ לְלַמְדָם כִּדִּי
לְלַמַּד מֵהֶם מוֹסֵר הַשֶּׁפֶל.

ג. וּבְשֵׁבֶת זְמַן לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר: עֵין בְּגִטִּין (ס.): ר' יוֹחָנָן
וְרִישׁ לְקִישׁ מְעֵינֵי בְּסִפְרָא דְאֲגָדָתָא בְּשִׁבְתָא,
וּבְהִגָּהוֹת ר' יַעֲקֹב עֵמְדִין כְּתַב, בְּסֵפֶר שֶׁל עֵץ חַיִּים
וְחֲכָמֵי הָאֲמֵת שְׁאֵנוּ קוֹרִין קְבֵלָה. וְלֹא הָיוּ מְעֵינֵי

בימות החל אלא בדינים והלכות וכו', ובשבת לא היו עוסקים בדינים והלכות וכו' והיו מעינים בשבת בדברי אגדה שמושכת הלב מפני ענג שבת, וקדשות היום מסייעת להשפיל ולהבין בחכמה הנעלמה קדש קדשים היא וכו'.

עוד למוד ספר הזהר עם פרושים ובאורים בעיון מעט וכו' עין בסימן שלפני זה שלא הזכיר רבנו למוד זה וכמו שכתוב לעיל. ונראה דשם מיירי באדם שאינו מסגל להבין דברים בעיון ואינו שיף ללמוד בספרי קבלה, ולכן כתב שם שיש סגלה מיחדת בקריאת ספר הזהר אף שאינו מבין, מה שאין כן הכא מיירי במי שמסגל ללמד בעיון. וחיוב זה של למוד הקבלה נזכר בהלכות תלמוד תורה (פרק א' סימן ד') בסופו: "ועוד אמרו חכמי האמת שכל נפש צריכה לתקונה לעסק בפרד"ס וכו' וסודות וכו'".

ולכאורה צריך עיון דבהלכות תלמוד תורה שם משמע דלמוד ההלכות קודם ללמוד אגדה וקבלה, וכאן הלא מיירי במי שעדין לא גמר ללמד הלכה. ונראה דצריך לומר כמו שכתבנו לעיל לגבי למוד אגדה, דמה שכתב רבינו שלמוד ההלכה קודם, הינו שרב זמנו יהיה בהלכה, אבל בודאי שצריך לעסק במקצת זמנו בקבלה...

הַקְּבָלָה בְּהַרְמָ"ז וְסֵפֶר מְקוֹדֵשׁ מֶלֶךְ... עַד כָּאֵן
לְשׁוֹנוֹ.

(תשובת אדמו"ר הזקן רבי שניאור זלמן מלאדי זצ"ל, שְׁנַת תשס"ה)

לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר כְּשֵׁאִינוּ מִבֵּין מַאי קְאָמַר
אַבְל בַּתוֹרָה שְׁבַעַל פָּה אִם אֵינוּ מִבֵּין
הַפְּרוּשׁ: לְעֵנִין לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר
כְּשֵׁאִינוּ מִבֵּין מַאי קְאָמַר. עֵין צְפָרָן שְׁמִיר
סִימָן ב' אוּ מ"ד: לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר מְרוֹמָם עַל
כָּל לְמוֹד בְּשִׁגָּם לֹא יֵדַע מַאי קְאָמַר וְאִף
שִׁטְעָה בְּקִרְיָאָתוֹ. וְהֶאָרִיךְ בְּזֶה בְּמַגִּדֵּל עִז
(כֶּפֶר חַב"ד תש"מ) עֲמוּד תֵּלַח מִכֶּמָּה וְכֶמָּה
מְקוֹרוֹת שְׁאֶפִּילוּ לֹא יֵדַע מַאי קְאָמַר מְכַל
מְקוֹם נַחֲשָׁב לְמוֹד. וְעֵין לְהֵלֵן הָעֶרְהָ 9
מִמַּעֲבַר יִבְק.

וְאוּלַי לְפִי מַה שְׁכַתְּבָנוּ לְעֵיל (סִימָן א' הָעֶרְהָ
52/א מְלִקוּטֵי תוֹרָה), שְׁלְמוֹד הַזֹּהַר
בְּכִלְל שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא. מוּבָן שְׁדִינוּ כְּמִקְרָא

לְגַמְרֵי, וְיֹוצֵא אֶפִּילוּ אֵינוּ מִבֵּין פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת.
וְכַדְלָעִיל (הַעֲרָה 2/7) לְעַנֵּן אַגְדוֹת.

(הַעֲרוֹת עַל שׁו"ע הַרֵב הַגְּאוֹן רַבִּי זְלָמֶן, לְהַרְבֵּ מְדַכֵּי שְׁמוּאֵל אֲשֶׁכְנֵי רַאב"ד כֶּפֶר חַב"ד, ד' 2/ה)

**בְּדַבְּקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם בְּצֵרוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֶף
שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ וּמִבֵּין הָעַנֵּן בְּעֵין הַשֶּׁכֶל
רַק שֶׁהוֹגָה וּמְדַבֵּר בָּהֶם, הֲרִי הֵם מֵעֲלִים
אֶת הַנֶּפֶשׁ**

**כָּל צֵרוּפֵי אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה יֵשׁ בָּהֶם יִתְרוֹן
וּמַעֲלָה יִתְרָה זוֹ, שֶׁבְּדַבְּקוֹת נֶפֶשׁ הָאָדָם
בְּצֵרוּפֵי אוֹתִיּוֹת אֶף שְׁאִינוּ יוֹדֵעַ וּמִבֵּין הָעַנֵּן
בְּעֵין הַשֶּׁכֶל רַק שֶׁהוֹגָה וּמְדַבֵּר בָּהֶם (לְאִפּוּקֵי
הַרְהוּר דְּלָאוּ כְּדַבּוּר דְּמִי) הֲרִי הֵם מֵעֲלִים אֶת
הַנֶּפֶשׁ לְמָקוֹם שֶׁלֹּא הִיְתָה הַנֶּפֶשׁ מַגֵּעַת שֶׁם
מִצַּד שְׂרָשָׁה, כִּי שְׂרָשׁ אוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה הִיא
הַגְּבָה לְמַעֲלָה מִשְׂרָשׁ הַנֶּפֶשׁ.**

(תּוֹרָה אוֹר לְבַעַל הַתְּנַיָּא, פ' בְּשַׁלַּח ד"ה אֲשִׁירָה לַה')

למוד בחינת פנימיות התורה מקשר
 בחינת פנימיות הנשמה לבחינת פנימיות
 אלוקותו יתברך

א. להבין... תכן ענין למוד פנימיות התורה,
 שהאריכו בזהר ותקונים ובעץ חיים
 בחיוב למוד זה, וכמו שכתב גם כן בספר
 ראשית חכמה בהקדמה, ובש"ל"ה במסכת
 שבעות שלו בפרק גר מצוה הפליג במעלת
 למוד זה.

ב. ויובן ענין זה בהקדים תחלה ענין שלישי
 במקרא. כי הנה ענין הלמוד במקרא אינו
 על דרך למוד משנה ותלמוד, שהעקר הוא
 להשיג החכמה שבהן שעל ידי זה יתקשר
 שכל האדם בחכמה זו שבתורה כו', אלא
 דצריך גם כן להוציא הדברים בדבור פה
 דוקא, אבל מכל מקום אם אומר ההלכה
 ואינו מבין אינו נחשב לו ללמוד כלל
 כמו שכתב במקום אחר סימן נ', מה

שְׂאִין כֵּן בְּעֶסֶק הַמְקָרָא וְתוֹרָה שְׂבִכְתָּב אִם
 מוֹצִיא בְּשִׁפְתָיו אֶף עַל פִּי שְׂאִינוּ מִבֵּין
 אֲפִילוּ פִּרוּשׁ הַמְּלוֹת מִפְּנֵי שֶׁהוּא עִם הָאָרֶץ
 הַרִי זֶה מְקִיִּים מְצוֹת וְלִמְדָתָם, שְׁלִפְיֶכָךְ
 כָּל עִם הָאָרֶץ מְבָרֵךְ בְּרַכַּת הַתּוֹרָה בְּשִׁחַר
 לְפָנָי הַפְּסוּקִים וְכֵן כְּשֶׁעוֹלָה לְסִפּוֹר תּוֹרָה,
 וְכֵן כָּתוּב בְּפִרְדָּס (שֶׁעַר כ"ז פָּרָק א') גִּבִּי
 לְמוֹד הַמְקָרָא שְׁגַם מִי שֶׁלֹּא יִבֵּין לְחֵבֵר
 הַתְּבוֹת גַּם הוּא, אִם יַעֲסֹק בּוֹ יוֹמָם וְלַיְלָה
 שְׁכָרוּ אֹתוֹ וּפְעָלָתוֹ לְפָנָיו כּו', וְאֲדַרְבָּה
 כָּתַב: וְהִלּוּמֵד בַּתּוֹרָה לְדַעַת כְּמִי שֶׁלּוּמֵד
 בְּסִפּוֹר זְכוּרֹנוֹת כּו' הֵלְוֵאִי שֶׁלֹּא יִפְסִיד כּו',
 עֵיִן שָׁם.

ג. וְהַעֲנִין, כִּי הֵנָּה מֵה שְׂבִא מֵהַתּוֹרָה שְׂבִכְתָּב
 בְּהַתְּגַלוֹת בַּתּוֹרָה שְׂבִעֵל פָּה, דְּהֵינּוּ יְדִיעַת
 אֵיךְ וּמָה לַעֲשׂוֹת הַצִּיצִית וְהַתְּפִלִּין כּו' עַל
 דְּרֶךְ מְשָׁל, זֶהוּ הַתְּלַבְּשׁוֹת אֹר אֵין סוֹף
 בְּבַחֲיִנַת חֲכָמָה וְחֲכָמָה עֲלָאָה נְתִלְבְּשָׁה

בְּחֻכְמָה תִּתְּנָהּ עַד שְׁנַת־לְבָשָׁה בְּחֻכְמָה
 דְּבִרְיָאָה יִצְרָה וּמִשָּׁם נִתְּלַבְּשָׁה בְּהִלְכוֹת
 דְּתוֹרָה שְׂבַע־לֶפֶה עַד שְׁנַת־לְבָשָׁה הַחֻכְמָה
 לְהִיּוֹת מְשֻׁגַּג וְנִתְּפָס בְּשֹׁכֵל אָנוּשִׁי. אֲמַנָּם יֵישׁ
 בְּתוֹרָה דְּבָרִים שְׁלֹא נִתְּנוּ לְהִתְלַבֵּשׁ לְמִטָּה
 בְּחֻכְמָה וְשֹׁכֵל כָּלֵל, וְכִמוֹ (וַיֵּשֶׁב לֹט, א) וַיִּוָּסֵף
 הוֹרֵד מִצְרַיִמָּה וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפָר (וְעַיִן בְּפִירוּשׁ
 הַמְּשֻׁנִּיּוֹת לְהַרְמַב"ם פָּרָק חֶלֶק (ב"הִיסוּד הַשְּׁמִינִי"),
 וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וַאֲיֵן הַפְּרֵשׁ בֵּינָם וּבְנֵי חָם כּוֹשׁ
 וּמִצְרַיִם (נח י, ו), וְשֵׁם אֲשֶׁתּוֹ מְהִיטְבָּאֵל (וַיִּשְׁלַח
 לוֹ, לֹט), וְתִמְנַע הִיְתָה פִּילְגֶשׁ (וַיִּשְׁלַח לוֹ, יב),
 וּבֵין אֲנֹכִי ה' אֶלְקֵיךָ (יְתָרוֹ כ, ב), וְשִׁמְעֵי יִשְׂרָאֵל
 (וְאֶתְחַנֵּן ו, ד), כִּי הֵכֵל מִפִּי הַגְּבוּרָה), שְׂבַח־יִנֹּת
 הַהַמְשָׁכָה מֵאוֹר אֵין סוּף הַמְרָמָז בְּאוֹתִיּוֹת אֵלוֹ
 וְסִפּוֹר זֶה לֹא יוּכַל לְהִתְלַבֵּשׁ כָּלֵל בְּחֻכְמָה
 וְשֹׁכֵל, וְלָכֵן הַהַמְשָׁכָה הִיא רַק עַל יַדֵּי
 הָאוֹתִיּוֹת וְהַפְּסוּקִים בְּלִבָּד, כִּי נֶעוּץ סוּפָן
 בְּתַחֲלָתָן כּו'.

ד. ולכן גם מה שלא נתלבש בחכמה, דהינו שהוא מבחינת כתר שלמעלה מהחכמה... אף על פי כן נמשך הוא גם כן על ידי האותיות שבתורה שבכתב. ולכן נקרא מקרא, שקורא וממשיך התגלות אור אין סוף על ידי האותיות אף שאינו משיג כלל. ועין מה שכתבתי מענין אותיות התורה איך ששרשן למעלה מהחכמה... בעטרה שעטרה, שהעטרה נעשה מאבנים טובות הוא בחינת אותיות התורה (וכמאמר רבותינו ז"ל כל התורה שמותיו של הקדוש ברוך הוא... ולכן אף עם הארץ שאינו מבין פרוש המלות ממשיך, מה שאין כן בתורה שבעל פה שנתלבשה בחכמה, לכוף כשאינו מבין אינו ממשיך, אבל בתורה שבכתב ממשיך אף שאינו מבין ואינו תלוי כל כך בהבנת הפרוש יען מקור המשכה זו הוא מלמעלה מהחכמה כו', והינו על ידי האותיות. ולכן נקרא תורה שבכתב מקרא, שקוראים וממשיכים על ידי האותיות...).

ה. וְהִנֵּה בְּכֹל לְמוֹד הַמְּקַרָּא הוּא גַם כֵּן לְמוֹד
הָאֲגָדוֹת, שְׁהָרִי רַב הָאֲגָדוֹת הֵם עַל
הַפְּסוּקִים וּמַעַט מוֹסֵר וְגַם הֵם אֵין מְשֻׁגְּגִים
וּבְכֹל לְמוֹד מְקַרָּא יִחָשֵׁב.

ו. וְהִנֵּה בְּכֹל לְמוֹד הוּא גַם כֵּן לְמוֹד
פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, שְׁהָרִי מְדַרְשׁ הַזוֹהַר הוּא
עַל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה, וְעוֹד שְׁגַם בְּלְמוֹד רְזִין
דְּאוּרֵיתָא אֵינוֹ מְשֻׁגְּגִים רַק הַמְּצִיאוֹת
מֵהַשְּׁתַּלְשּׁלוֹת וְלֹא הַמַּהוֹת, אִם כֵּן אֵינוֹ
דוֹמֵה לְמִשְׁנֵה וְתִלְמוּד שְׁמִשְׁגִּים מֵהוֹת חֲכָמָתוֹ
יִתְבָּרֵךְ וּבְלְמוֹד הַשְּׁתַּלְשּׁלוֹת אֵינוֹ מְשֻׁגְּגִים כָּלֵל
מֵהוֹת חֲכָמָה זו... אֵלָּא רַק יְדִיעַת הַמְּצִיאוֹת.
וְאֵף עַל פִּי כֵן דְּבַר גָּדוֹל הוּא מְאֹד כִּיּוֹן דְּאֵי
אֶפְשָׁר לְהֵיוֹת בְּזֵה הַשְּׁגָת הַמַּהוֹת, וְהָרִי זֶה
כְּמוֹ שְׁבַמְּקַרָּא אֵף עַל פִּי שְׁאֵי אֶפְשָׁר לְהֵיוֹת
הַשְּׁגָה בְּבַחֲיִנַת חֲכָמָה כִּיּוֹן שְׁשֵׁרְשָׁה לְמַעְלָה
מֵהַחֲכָמָה לָכֵן גַּם מֵהַשְּׁאוּמֵר הָאוֹתִיּוֹת דְּבַר
גָּדוֹל וְעָצוּם הוּא... כְּמוֹ כֵּן יְדִיעַת הַמְּצִיאוֹת

מהפנימיות אף על פי שאינו משיג כלל
המהות דבר גדול הוא עד להפליא...

ז. והנה כיון שהתורה היא הממצע המקשר
ומחבר נשמות ישראל להקדוש ברוך
הוא, והממצע יש בו שני בחינות, סתים
וגלוי, אם כן בחינת הפנימיות הנקרא סתים
הוא המקשר ומחבר בחינת פנימיות של
הנשמה לבחינת פנימיות אלהותו יתברך.

(לקוטי תורה לבעל התניא, פ' ויקרא דף ה' טור ב' ואילן)

ידיעת מציאות ההשתלשלות היא מצוה
רמה ונשאה ומקים על ידי זה מצות וידעת
היום גו'

עוד יש לומר בענין מעלת העסק בפנימיות,
על פי מה שכתוב באגרת הקדוש להבין
מה שכתוב בפרי עץ חיים, דלמוד פנימיות
פונת המצוות לא גרע מלמוד הלכותיה,
ואדרבה כו', אף שאינו משיג המהות, עד

כאן לשונו. ורצה לומר, מפני שהמצוה משג מהותה לכן ידיעת סודות המצוה אף שאינו משיג המהות לא גרע כו'. ואף שכתוב שם: מה שאין כן בסדר ההשתלשלות אף אם השיג המציאות לא עדיף מצד עצמו כלמוד המצוות שמשגי ותופס המהות כו', הרי מסיק אחר כך: אלא שידיעת המציאות מההשתלשלות היא גם כן מצוה רמה ונשאה ואדרבה עולה על כלנה, כמו שנאמר וידעת היום (ואתחנן ד, לט), דע את אלקי אביך כו' (דברי הימים א' כח, ט), ומביאה ללב שלם כו', שהוא העקר... אם כן הרי בידיעת ההשתלשלות אף שאינו משיג כלל המהות מקיים מצוות וידעת כו', ולא גרע מלמוד ההלכות.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ג')

למוד פנימיות התורה הוא בכלל "שליש במקרא" ועל פי זה יתרץ מה שנדחקו גדולי המפרשים בפירוש מימרא זו דלעולם

יִשְׁלַשׁ אָדָם שְׁנוֹתָיו שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא שְׁלִישׁ
 בְּמִשְׁנָה שְׁלִישׁ בְּתַלְמוּד... (עבודת זרה יט, ב),
 אֲמַנֵם לְפִי מָה שֶׁכָּתַב אֶתִי שִׁפּוּר, דְּבַתְחִלַּת
 לְמוֹדוֹ שֶׁל אָדָם יִשְׁלַשׁ הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא
 מִמָּשׁ לְבַדּוֹ, דְּאָף עַל גַּב שְׁלֵתְלָמוּד צָרִיךְ
 זְמַן יוֹתֵר, מִכָּל מָקוֹם יֵשׁ לוֹ לְמַהֵר לְלַמֵּד
 הַמִּקְרָא בְּתַחֲלָה, וְאַחֵר שֶׁהִגְדִּיל בְּחִכְמָה יֵשׁ
 לוֹ לְקַיֵּם הַשְּׁלִישׁ בְּמִקְרָא בַּתּוֹרָה שֶׁבְּכָתַב
 עִם מָה שֶׁיִּלְמַד אַחֵר כֵּן מִפְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה
 וְהַאֲגָדוֹת, שְׁזֵה נִכְלָל הַכֹּל בְּשְׁלִישׁ בְּמִקְרָא
 כְּנִזְכּוֹר לְעֵיל. וְאַפְשָׁר דְּגַם לְמוֹד מְדַרְשׁ
 רַבָּה וְשָׂאֵר הַמְדַרְשִׁים הוּא בְּכֻלָּל הַשְּׁלִישׁ
 בְּמִקְרָא...

וְאֵף שְׁבִהֲלָכוֹת תַּלְמוּד תּוֹרָה מְבֹאֵר
 דְּמְדַרְשׁ תּוֹרָה שֶׁהוּא סִפְרָא וְסִפְרֵי
 וְכֵהָא גִּוּוֹנָא הֵן בְּכֻלָּל שְׁלִישׁ בְּמִשְׁנָה,
 הֵינּוּ מִפְּנֵי שֶׁהֵן הֲלָכוֹת וְגוֹפֵי הַתּוֹרָה
 כְּמוֹ הַמִּשְׁנָה, מָה שֶׁאֵין כֵּן לְמוֹד

הַרְבוֹת שֶׁהֵן אַגְדוֹת שֶׁעַל הַמִּקְרָא וּמוֹסַר הַשֵּׁם
אֶפְשָׁר שָׂזָה נְכֹלָל בְּשִׁלִּישׁ בְּמִקְרָא...

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ג' ואילוף)

ב. עוד יש לומר בפרוש לריח שמניף כו' שמן תורק כו' על דרך המדרש הנ"ל שזוהו ענין לעולם ישלש אדם תלמודו שלישי במקרא שלישי במשנה ושליש בתלמוד (ההמשך נעתק להלן אות ט"ז)... הנה למוד הזהר וכתבי האריז"ל הוא בכלל שלישי במקרא... שהרי מדרש הזהר וכן מדרש רבה ושאר המדרשות הן פרוש המקרא, ופרש רש"י בפרק קמא דברכות (דף י"א ע"ב) שמדרש הוא קרוב למקרא כו', עיין שם. ואף שבהלכות תלמוד תורה מבאר דמדרש תורה שהוא ספרא וספרי וכהאי גוונא הן בכלל שלישי במשנה, הינו על כל פנים מפני שהן פרוש דיני וגופי התורה כמו המשנה ממש, אבל בלמוד סודות הזהר אין השגה אפלו

לגדולי החכמים רק ידיעת המציאות
 מההשתלשלות ולא השגת המהות כלל, והרי
 זה כעין למוד המקרא שהוא קורא בשמותיו
 של הקדוש ברוך הוא אף על פי שאינו משיג
 כלל עצמיות הגנוז בהן כנ"ל. וכעין זה הוא
 בלמוד הזהר ועץ חיים. ולכן הוא בכלל
 שלישי במקרא... ולכן גם זה נקרא לריח
 שמניך, שידיעת המציאות היא כמו ריח
 בעלמא לגבי השגת מהות חכמתו יתברך
 שבמשנה ותלמוד.

ג. ועל דרך שנתבאר באגרת הקדש קרוב
 לסופו שבלמוד סדר ההשתלשלות אף
 אם השיג המציאות לא עדיף מצד עצמו
 כלמוד המצוות שמשיג ותופס המהות כו',
 אלא מצד שידיעת המציאות הוא גם כן מצוה
 רבה ונשאה ואדרבה עולה על כלנה כמו
 שנאמר וידעת היום דע את אלקי אביך כו'
 ומביאה ללב שלם. ועוד שגם הריח וידיעת

הַמְצִיאֹת הוּא הָאָרָה מְבַחֵינָת פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה
 כּו'. ... וְלִכֵּן צָרִיךְ לְהִיּוֹת ב' הַבְּחִינּוֹת לְרִיחַ
 שְׁמַנֵּיךְ כּו' וְשֶׁמֶן תּוֹרַק כּו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' ואילוף)

הִנֵּה לְמוֹד הַזֹּהַר וְכַתְּבִי הָאֵר"י זְכוֹרֹנוּ
 לְבִרְכָה הוּא בְּכֻלָּל שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא

הִנֵּה לְמוֹד הַזֹּהַר וְכַתְּבִי הָאֵר"י זְכוֹרֹנוּ לְבִרְכָה
 הוּא בְּכֻלָּל שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא... אָבֵל בְּלְמוֹד
 סוּדוֹת הַזֹּהַר אֵין הַשְּׂגָה אֶפְלוּ לְגְדוּלֵי הַחֲכָמִים
 רַק יְדִיעַת הַמְצִיאֹת מֵהַשְּׁתַלְשְׁלוֹת וְלֹא
 הַשְּׂגַת הַמַּהוּת כָּלֵל, וְהֵרִי זֶה כְּעֵין לְמוֹד
 הַמִּקְרָא שֶׁהוּא קוֹרָא בְּשִׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא אֵף עַל פִּי שְׂאִינוּ מְשִׁיג כָּלֵל
 עֲצָמִיּוֹת הַגְּנוּז בְּהֵן כַּנִּזְכָּר לְעֵיל. וְכְעֵין זֶה הוּא
 בְּלְמוֹד הַזֹּהַר וְעֵץ חַיִּים. וְלִכֵּן הוּא בְּכֻלָּל
 שְׁלִישׁ בְּמִקְרָא... וְלִכֵּן גַּם זֶה נִקְרָא לְרִיחַ
 שְׁמַנֵּיךְ, שֶׁיְדִיעַת הַמְצִיאֹת הִיא כְּמוֹ רִיחַ

בְּעֶלְמָא לְגַבֵּי הַשָּׁגַת מֵהוּת חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
שְׁבַמְשָׁנָה וְתִלְמוּד.

וְעַל דֶּרֶךְ שְׁנַתְבְּאָר בְּאַגְרַת הַקִּדּוּשׁ קָרוּב
לְסוּפוֹ, שְׁבַלְמוּד סֵדֶר הַהִשְׁתַּלְשְׁלוֹת אַף
אִם הַשִּׁיג הַמְצִיאוֹת, לֹא עָדִיף מֵצַד עֲצָמוֹ
כְּלַמּוּד הַמְצִאוֹת שֶׁמִּשִּׁיג וְתוֹפֵס הַמֵּהוּת כּו',
אֶלֶּא מֵצַד שִׁידִיעַת הַמְצִיאוֹת הוּא גַם כֵּן מְצוּהָ
רַבָּה וְנִשְׁאַה, וְאֲדַרְבֵּה עוֹלָה עַל כְּלָנָה כְּמוֹ
שְׁכַתוֹב: וַיִּדְעַת הַיּוֹם, דַּע אֶת אֱלֹקֵי אָבִיךָ כּו',
וּמְבִיָּאָה לְלֵב שָׁלֵם. וְעוֹד, שְׁגַם הָרִיחַ וַיִּדְעַת
הַמְצִיאוֹת הוּא הָאָרֶה מְבַחֲינוֹת פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה כּו'... וְלִכֵּן צָרִיךְ לוֹמַר ב' הַבְּחִינוֹת
לְרִיחַ שְׁמַנִּיךָ כּו' וְשֶׁמֶן תּוֹרַת כּו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' סוף טור ג' ואילך)

כְּמוֹ שֶׁהַמֶּלֶח נוֹתֵן טַעַם בַּבָּשָׂר כֵּן לְמוּד
פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה נוֹתֵן טַעַם בְּנִגְלָה דְּתוֹרָה
(הַנִּקְרָא לָחֶם וּבָשָׂר)

וְהִנֵּה מְכַל זֶה יוֹבֵן בְּתוֹסֶפֶת בְּאוֹר עֲנִיָּן וְלֹא

תשבית מלח כו', שלמוד הפנימיות נקרא בשם מלח, שהמלח ממתקת הבשר אף שאין בו טעם בעצמו כמו הבשר, וכך הנגלה שבתורה נמשל לחם, כמו שכתוב (משלי ט, ה) לכו לחמו בלחמי, וגם לבשר, כמו שכתבתי במקום אחר על פסוק "זאת הפעם עצם מעצמי ובשר מבשרי", דקאי על תורה שבעל פה.

וכן בגמרא בבא בתרא (דף כ"ב) אמרו, אכלו בישראל שמינא בי רבא. והינו כמו הלחם והבשר יש בהן טעם, וממש כך בלמוד הנגלה שבתורה יש בה השגת המהות ממש, מה שאין כן בלמוד הפנימיות שאין בזה רק ידיעת המציאות ולא השגת המהות, והמהות נסתרת ונעלם ואינו משג כלל להיות בבחינת טעם ממש כמו הנגלה, עד לעתיד לבוא שיתגלה פנימיות התורה.

וְלִכֵּן נִמְשָׁל לְמַלְחָה, לֹאמַר שְׁעַם הַיּוֹת שְׁאִין בּוֹ
טַעַם, עִם כָּל זֶה הוּא דִּיקָא הַנוֹתֵן טַעַם

בְּהַבְשָׁר. (לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

מִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ הֶלְכוֹת וְאִין בְּיָדוֹ מְדַרְשׁ
[סודות התורה], לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל
יְרֵאת חַטָּא

זֶה שְׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוֹם לְבָרְכָה בְּאָבוֹת
דְּרַבֵּי נֶתָן (סוף פֶּרֶק כ"ט) וְכֵן הוּא גַם כֵּן
בְּבָרְכוֹת כָּל מִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ מְדַרְשׁ וְאִין בְּיָדוֹ
הֶלְכוֹת לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, כָּל מִי שֵׁישׁ
בְּיָדוֹ הֶלְכוֹת וְאִין בְּיָדוֹ מְדַרְשׁ לֹא טַעַם טַעַם
שֶׁל יְרֵאת חַטָּא, פִּירוּשׁ: שֶׁהֶלְכוֹת נִקְרָא טַעַם
שֶׁל חֲכָמָה לְפִי שְׂבִהֵן וְעַל יָדֵן מְשַׁג הַמַּהוּת
חֲכָמָתוֹ יִתְבָּרַךְ שֶׁנִּתְלַבְּשָׁה בְּהֶלְכָה זוֹ, מֵה
שְׁאִין כֵּן בְּלִמּוּד הַפְּנִימִיּוֹת הַנִּקְרָא מְדַרְשׁ אִין
מְשַׁג הַמַּהוּת מִמַּשׁ, וְלִכֵּן נִקְרָא שֶׁלֹּא טַעַם
טַעַם שֶׁל חֲכָמָה, פִּירוּשׁ: הַמַּהוּת מִמַּשׁ. וְעַם

כָּל זֶה מִי שֵׁשׁ בְּיָדוֹ הֶלְכוֹת וְאֵין בְּיָדוֹ מְדַרְשׁ
 לֹא טַעַם טַעַם שֶׁל יְרֵאת חֵטָא, כִּי אֵף שֶׁבְלִמּוֹד
 הַמְדַרְשׁ אֵין מְשַׁג רַק הָאָרָה, מִכָּל מָקוֹם זֶה
 הֵאָרָה מְבִיאָה לְיַדֵי יְרֵאת חֵטָא... וְעוֹד, כִּי
 אֵף שֶׁזֶהוּ רַק הָאָרָה, הִנֵּה הִיא הָאָרָה מִבְּחִינּוֹת
 הַפְּנִימִיּוֹת, כִּי אוֹרֵיתָא סְתִים וְגַלְיָא.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם טור ד')

**עַל יְדֵי שִׁירֵאת הַשֵּׁם הִיא אוֹצְרוֹ, עַל יְדֵי
 זֶה הַתּוֹרָה נִקְרָא תּוֹרַת הַשֵּׁם**

וְזֶהוּ גַם כֵּן עֲנִין מֵאִמֵּר רַבּוֹתֵינוּ זְכוֹרֵנוּם
 לְבִרְכָה פָּרַק ב' דְּשִׁבַּת (דף ל"א סוף עמוד
 א'), קִבְעַת עֲתִים לְתוֹרָה כּו', פְּלִפְלֵת בְּחִכְמָה
 כּו', וְאִפְלוּ הָכִי אֵי יְרֵאת הַשֵּׁם הִיא אוֹצְרוֹ
 אֵין, אֵי לֹא לֹא, מְשַׁל לְאָדָם שֶׁאִמֵּר לְשְׁלוּחוֹ:
 הַעֲלֵה לִי כּוֹר חֲטִין לְעֲלִיָּה, הֲלֵךְ וְהַעֲלֵה לוֹ,
 אִמֵּר לִיָּה, עֲרִבַת לִי בְּהֵן קֵב חֲמִטִין, אִמֵּר לִיָּה
 לָאוּ, אִמֵּר לִיָּה מוֹטֵב שְׁלֹא הַעֲלִיתָהּ. וְהַעֲנִין,

כִּי חָטָה הוּא כ"ב אֲתוּוֹן דְּאֹרִיתָא. וְקָב
 חֲטָמִין פִּרְשׁ רִשׁ"י אֶרֶץ מְלַחָה, וְהוּא עֲנִין וְלֹא
 תִּשְׁבִּית מְלַח כו'. וְזֶהוּ שְׁנֹזְכַר עֲרֵבְתָ לִי בְּהֵן
 קָב חֲמָטִין, דְּתִבַּת לִי מִיְתָר, אֶלָּא דְרָצָה לֹמַר
 שְׁעַל יְדֵי שְׂרָאָת הַשֵּׁם הִיא אוֹצְרוֹ אֲזִי הַתּוֹרָה
 וְהַחֲטִים הֵם לִי, וְנִקְרָא תּוֹרַת הַשֵּׁם... מֵה
 שְׂאִין כֵּן תּוֹרָה בְּלֹא יִרְאָה כו'.

(לקוטי תורה לבעל התניא שם דף ו' טור א')

מַעֲלַת עֲנִין "לְרִיחַ שְׁמָנִיךָ" [לְמוֹד
 פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה] עַל "שְׁמֵן תּוֹרַק" [לְמוֹד
 נִגְלָה דְּתּוֹרָה]

א. עוֹד יֵשׁ לֹמַר בְּפִרוּשׁ לְרִיחַ שְׁמָנִיךָ כו'
 וְשְׁמֵן תּוֹרַק כו'... הֵנָּה בְּלְמוֹד הַמְצוּוֹת
 מִשְׁנָה וְתִלְמוֹד מִשִּׁיג וְתוֹפֵס הַמַּהוּת חֲכָמְתוֹ
 יִתְבָּרֵךְ מֵאַחַר שְׁנַת־לְבָשָׁה בְּדַבְּרִים גְּשָׁמִיִּים
 שֶׁהֵן רְצוֹנוֹ וְחֲכָמְתוֹ יִתְבָּרֵךְ מִמֶּשׁ, וְזֶהוּ עֲנִין
 שְׁמֵן תּוֹרַק כו', מֵה שְׂאִין כֵּן בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת

שַׁבְּתַנִּיךָ שְׂאִינוּ מְשֹׁגַג כָּלֵל חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרְךָ
הַמְּלַבֶּשֶׁת בְּתַבּוֹת וְיִצְרוּפֵי אוֹתֵינוּ, וְכִמוֹ שְׂכָתְבָה
בְּזוּהַר בְּהַעֲלֹתְךָ (דף קנ"ב ע"א) שֶׁפִּשְׁטֵינֵנוּ
הַמּוֹבְנִין מִן הַסְּפוּר מֵעֲשִׂיּוֹת שֶׁבַתּוֹרָה נִקְרָא
לְבוֹשָׁא דְאוֹרֵינָא, וּבְאֵר הָרַמְ"ז שֵׁם, כְּמוֹ
עַל דְּרֹךְ מִשָּׁל פְּסוּק וְאֵלֶּה כּוֹי בְּאֶרְץ אֲדוּם
כוֹי, שְׂוֹדָאֵי מַעֲשֵׂה שְׁהִיָּה כְּךָ הִיָּה וְאִין
יּוֹצֵא מִדֵּי פְּשׁוּטוֹ, אֲבָל אִין כּוֹי אִין כּוֹי ה' בּוֹ
בְּעֵצִים אֲבָל בָּהּ נִגְנְזוּ סוּדוֹת עוֹלָם הַתְּהוֹ
כוֹי, עֵינֵי שֵׁם וּבְזוּהַר שֵׁם (דף קמ"ט ע"ב)
שֶׁהָאֵרִיךְ בְּזוּהַר.

ב. וּבַפְּרִדָּס (שְׁעַר כ"ז פָּרָק א') הָאֵרִיךְ בְּבֵאוֹר
מֵאֲמַר הַזּוּהַר הַנִּלְל, וְכָתַב וְזוּהַר לְשׁוֹנוֹ: אֲבָל
כַּאֲשֶׁר יָבוֹא הָאָדָם לְלַמֵּד בַּתּוֹרָה, צָרִיךְ
שִׁיְהִיָּה כּוֹיָתוֹ שֶׁהוּא לּוֹמֵד הָעֵנִין הַהוּא בְּמָה
שֶׁהֵם דְּבָרִים אֱלֹקִיִּים שֶׁנֶּעְלָה מִמֶּנּוּ עֵצִים
פְּנִימִיּוֹתָם וְכוֹי, וְעַם הַיּוֹת שֶׁהוּא לֹא יִשְׁכִּיל
בָּהּ כִּי אִם פִּשְׁטֵינֵנוּ הַסְּפוּר, וְאִין צָרִיךְ לּוֹמַר

זֶה אֵלֶּא אֲפִילוּ מִי שֶׁלֹּא יִבִּין כָּלֵל כּו', גַּם לוֹ
יֵשׁ שָׂכָר טוֹב, עכ"ל.

ג. וְלִכֵּן הָאוֹתִיּוֹת הַתּוֹרָה וּפְשָׁטֵיּוֹת הַסְּפֹר
נִקְרָא רֵיחַ שְׁמָנֶיךָ, כִּי עִם הָיִוֹת שְׂאִינוֹ
מוֹבֵן וּמְשֻׁג כָּלֵל פְּנִימִיּוֹת חֲכָמָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ
הַגְּנוּזָה וּמְלַבֶּשֶׁת בְּסֹפֹר מַעֲשֵׂה וְאוֹתִיּוֹת
הָהֵם... עִם כָּל זֶה הָאוֹתִיּוֹת וּפְשָׁטֵיּוֹת הַסְּפֹר
הֵן הֵן רֵיחַ שְׁמָנֶיךָ, שְׂבָהֶם וְעַל יָדָם מִמְּשִׁיךְ
הַקּוֹרָא בַּמִּקְרָא רֵיחַ וְהֶאֱרָה מִבְּחִינַת שְׁמֵן
מִשְׁחַת קֹדֶשׁ, וְכִמוֹ עַל דֶּרֶךְ מָשָׁל שְׁמֵרֵיחִים
רֵיחַ הַטּוֹב אֵף עַל פִּי שְׂאִינוֹ טוֹעֵם אוֹתוֹ בְּפִיו
כָּלֵל וְאֵף עַל פִּי שֶׁהוּא רְחוּק מִמֶּנּוּ כּו'.
וְאִדְרָבָה הָרֵיחַ הַזֶּה נִמְשָׁךְ מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן
בְּיוֹתֵר, שֶׁהוּא בְּחִינַת שְׁמֵן הַמֵּרֵיחַ שֶׁלְּמַעְלָה
מִבְּחִינַת שְׁמֵן סֵתֶם, חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה כּו', וְלִפִּי
שֶׁהוּא גְבוּהָ יוֹתֵר בְּמַעְלָה לֹא יָכוֹל לָבוֹא
בְּהַתְּגַלוֹת בְּבְחִינַת קְרוֹב בְּבְחִינַת טַעַם כְּעַנִּין
שְׁמֵן תּוֹרֵק כּו', אֵלֶּא בְּבְחִינַת רֵיחַ לְבַד כּו'...

וְאֵף עַל פִּי כֵן יֵשׁ גַּם כֵּן מֵעֵלָה יִתְרָה וְעֲצוּמָה
 בְּבַחֲיִנַת שְׁמֵן תּוֹרֵק שֶׁהוּא הַמְּשַׁכֵּת עֲצָמִיּוֹת
 חֲכָמָה עֲלִיוֹנָה וְלֹא רִיחַ וְהָאֲרָה לְבַד כּו',
 וּשְׁנִיָּהֶם כְּאַחַד טוֹבִים.

(לקוטי תורה לבעל התניא, שיר השירים דף ג' טור ג')

הזהר סגלה אף שאינו מבין

וּבְנִדּוֹן שְׂאָר הַלְמוּד יִהְיֶה בְּזֶה הָאֶפֶן: מִי
 שֶׁהוּא בֵּעַל עֶסֶק גָּדוֹל יִהְיֶה רֹב לְמוֹדוֹ
 בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ אֵף שְׁאִינוּ מִבִּין, כִּי מָה אֲכַפֵּת
 לִי שְׁאִינוּ מִבִּין אֲפֹלוּ הֵכִי הוּא סִגְלָה.

(מאמרי אדמו"ר הזקן הקצרים דף תקע"א)

בשבת ילמד כל היום זהר

יְלַמֵּד בְּכָל יוֹם זֶהר מְעַט, וּבְשַׁבַּת כָּל הַיּוֹם
 זֶהר.

(מאמרי אדמו"ר הזקן פְּרִשְׁת תצא דף תתל"א)

מִי שֶׁהוּא בֵּעַל עֶסֶק גָּדוֹל, יִהְיֶה רֹב לְמוֹדוֹ
 בְּזֶהר הַקְּדוּשׁ, עֵת קְבוּעַ בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד

סְפָרֵי מוֹסֵר, וּבְפָרֵט בְּסֵפֶר הַזֹּהַר בְּמֵאֵמֶר קֵן
צָפוֹר.
(אדמו"ר הַזְקֵן - בְּעַל הַתְּנַיָא)

עַל יְדֵי טְעִימַת יֵינָה שֶׁל תּוֹרָה, פְּנִימִיּוֹת
הַתּוֹרָה, מֵתְעוֹרֵר הָאָדָם בְּאַהֲבָה נִפְלְאָה
שְׁלִמְעָלָה מִן הַדַּעַת וְהַהֲשָׁגָה

פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה הוּא בְּחִינַת מִשְׁקָה
הַמְשַׁכֶּרֶת, כְּמוֹ יַיִן לְאַחַר שְׁנֹכְנֵס
בְּמַעְיֹו יֵצֵא מִהֶעֱלָמוֹ וּמִתְגַּלֶּה וְאֵז מְשַׁכֵּר
וּמְבַלְבֵּל הַדַּעַת וְהַהֲשָׁגָה מִפְּנֵי שֶׁהִיא בּוֹ כַח
שְׁלִמְעָלָה מִן הַשֶּׁכֶל בְּהֶעֱלֵם, וְעַתָּה יֵצֵא
וְנִתְגַּלֶּה, כְּמוֹ כֵּן בְּרִזִּין דְּאוֹרֵי תָא שֶׁהוּא מֵה
שְׁלֵא נִתְלַבְּשָׁה בְּמִצְוָה אֶלָּא הֵן סְפוֹר גְּדֻלַּת
אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא לְמַעְלָה עַד אֵין קֵן
וּלְמַטָּה עַד אֵין תְּכֵלִית וְכוּ' לְהַשְׁכִּיל וּלְהַשִּׁיג
סֵדֶר כָּל הַהֲשַׁתְּלֻשׁוֹת וּלְסַפֵּר בְּשַׁעוֹר קוּמַת
עֲצָמוֹת הַמְּאֻצִּיל וְהַנְּאֻצִּלִים, כְּמוֹ כָּל מֵאֵמֶרֵי
הָאֲדָרָא רַבָּה וְאֲדָרָא זוּטָא שֶׁהוּא בְּחִינַת

אֶהְבֶּה רַבָּה שְׁלִמְעָלָה מִן הַדַּעַת וְכוּ' וְרִזִּין
דְּאוּרִיתָא שְׁלִמְעָלָה מִן הַהִשְׁגָּה בְּהַעֲלִים גְּדוּל,
וְכַשְׁטוּעִמִּים וּמַשִּׁיגִים יִתְבַּלְבַּל דַּעְתּוֹ, כְּלוּמַר
שְׁנוּלֵד לוֹ מִחֲמַת הַהִתְבּוֹנְנוֹת בָּהֶם אֶהְבֶּה
נִפְלְאָה שְׁלִמְעָלָה מִן הַדַּעַת וְהַהִשְׁגָּה וְכוּ'.

(ספר מאמרי אדמו"ר הזקן (בעל התניא) תקס"ג חלק ב', ד"ה והשתיה כדת)

וְכַמוֹ שְׁשִׁמְעֵנוּ בְּפִרוּשׁ מִפִּי אֲדַמּוּ"ר הַזְּקֵן
(בַּעַל הַתְּנִיָּא) בְּלִיאֲזַנִּי, שֵׁישׁ בְּחִינַת
טְמֵטוּם הַמַּח־וְכוּ', וְלָזֶה מוֹעִיל קְרִיאַת דְּבָרֵי
הַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ אֲף דְּלֹא יָדַע מַאי קָאֲמַר.

(חנה אריאל, להרי"א מהומיל, שמות עמוד ס"ד)

לְהַנְצִיל מִמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת בְּעֵת הַתְּפִלָּה

שְׁמַעְתִּי מִמְּהָרָ"ם הַלְוֵי יִפָּה שְׁאָמַר בְּשֵׁם
אֲדַמּוּ"ר הַזְּקֵן (בַּעַל הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ
בְּגִנְזֵי מְרוּמִים: סְגֻלָּה לְמַחְשְׁבוֹת זְרוֹת בְּעֵת
הַתְּפִלָּה הוּא ג' דְּרָכִים וְכוּ', וְכֵן סֵפֶר הַזֹּהַר
הַלְשׁוֹן מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה אֲף עַל פִּי דְּלֹא יָדַע מַאי

קָאָמַר, וְלָכֵן כִּיּוֹן שְׁגִי דְדְבָרִים אֵלוֹ אֵינָם
צְרִיכִים כְּוֹנָה, לָכֵן מוֹעִילִים לְטַהַר הַמַּחֲשָׁבָה
מִמַּחֲשָׁבוֹת זְרוֹת.

(ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמו"ר חב"ד, עמ' תכ"ו)

סגלה לבעל עסק שיהיה רב למודו
בזהר הקדוש

בְּנִדּוֹן שְׂאָר הַלְמוּד יִהְיֶה בְּזֶה הָאֶפֶן, מִי שֶׁהוּא
בְּעַל עֵסֶק גָּדוֹל יִהְיֶה רַב לְמוּדוֹ בְּזֶהר
הַקְּדוֹשׁ, אֵף כְּשֶׁאֵינּוּ מִבֵּין, כִּי מָה אַכְפֵּת לִי
שֶׁאֵינּוּ מִבֵּין, אֲפֹלוֹ הֵכִי הוּא סִגְלָה.

(מאמרי אדמו"ר הַזְקֵן הַקְּצָרִים דף תקע"א)

עֲנִין לְמוּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה שֶׁאֲרִיכוּ בְּזֶהר
וְתִקְוֹנִים וּבְעֵץ חַיִּים בְּחִיּוּב לְמוּד זֶה,
וְכִמוֹ שֶׁכָּתַב בַּסֵּפֶר רֵאשִׁית חֲכָמָה בְּהַקְדָּמָה
וּבְשֵׁל"ה בְּמַסְכַּת שְׁבוּעוֹת שְׁלוֹ בַּפָּרָק גַּר
מְצוּהָ הַפְּלִיג מְאֹד בְּמַעֲלַת לְמוּד זֶה... וְהִנֵּה
בְּכֹל מְקָרָא הוּא גַם כֵּן לְמוּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה

שְׁהִי מְדַרְשׁ הַזֹּהַר הוּא עַל פְּסוּקֵי הַתּוֹרָה.

(לקוטי תורה פְּרֻשֵׁת וּיְקָרָא דָּף ה:)

שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה דְבָרִים יֵם לְהַסִּיר כָּל הַמוֹנְעִים
בְּתַפְלָה וְכוּ', וְהַג' הוּא עֵסֶק וְלִמּוּד
דְבָרֵי מוֹסֵר הַנִּמְצָאִים בַּזֹּהַר מְלִשׁוֹן הָאָרֶה,
שְׁמַאִיר בְּמָקוֹם הַחֲשׂוֹךְ שֶׁהוּא חֲכָמַת אִמֶּת.

(לקוטי תורה פְּרֻשֵׁת תְּבוּא)

לִמּוּד בַּזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ יִמְסִיר טְמֵטוֹם הַלֵּב.

(מֵאָה שְׁעָרִים לְבַעַל הַתְּנַיָּא)

לְקַט מְשִׁיחוֹת הַרְבֵּי מְלִיּוּבְאוּיִטְשׁ זצ"ל

לִמּוּד הַזֹּהַר מְרוֹמֵם אֶת הַנֶּפֶשׁ - לִמּוּד
הַמְּדַרְשׁ מְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב - וְאִמְרַת תְּהִלִּים

בְּבִכֵי וּדְמָעוֹת "שׁוֹטְפֵת אֶת הַכְּלִי"

ט"ו טִבֵּת - הַסִּכַּת וְשִׁמְעַי יִשְׂרָאֵל! הָעֵת הַזֹּאת

הִיא מוֹעֵד הַגְּאֻלָּה עַל יְדֵי מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ

וְהִיסוּרִים הַבָּאִים עָלֵינוּ הֵם חֲבֵלֵי מְשִׁיחַ. אֵין
יִשְׂרָאֵל נִגְאָלִין אֶלָּא בְּתִשׁוּבָה. אַל תִּתְּאֲמִינוּ
לְנִבְיָאֵי הַשֶּׁקֶר הַמְּבִטִיחִים לָכֶם יְשׁוּעוֹת
וְנִחְמוֹת... זְכֹרוּ דְּבַר הַשֵּׁם (יְרַמְיָהוּ יז, ה) "אָמַר
הַשֵּׁם אָרוּר הַגִּבּוֹר אֲשֶׁר יִבְטַח בְּאָדָם וְשֵׁם בְּשׂוֹר
זָרְעוֹ וּמִן הַשֵּׁם יִסּוּר לְבוֹ". שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד
הַשֵּׁם אֱלֹקֶיךָ וְהִכֵּן עֲצֻמְךָ וּבְנֵי בֵיתְךָ לְקַבֵּל פְּנֵי
מְשִׁיחַ צְדֻקְנוּ. הֵבֵא בְּקֶרֶב מִמֶּשׁ.

ט"ז טבת - הרבי "צמח צדק" אמר פעם
בִּיחִידוֹת: לְמוֹד הַזֶּהר מְרוֹמִם אֶת
הַנֶּפֶשׁ, לְמוֹד הַמְּדַרְשׁ מְעוֹרֵר אֶת הַלֵּב,
וְאֲמִירַת תְּהִלִּים בְּבִכּי וּדְמָעוֹת "שׁוֹטְפֵת אֶת
הַכְּלִי".

(ספר חגי ומועדי ישראל שע"ר. ר. זמיר, וכן נדפס בספר שיחות לנער כרף ד' תשכ"ו - תשכ"ח)

בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהר

הוֹרְאוֹתָיו הָאֲחֵרוֹנוֹת שֶׁל כְּבוֹד קִדְשֵׁת
אֲדָמוֹ"ר (שְׁלִיט"א) (זְכוֹר צְדִיק

לְבָרְכָהּ) בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֹּהַר
וְכוּ', מוֹכִיחִים לְמַעַלָּה מִכָּל צֶל שֶׁל סֶפֶק, עַל
גְּדֹל הַשָּׁעָה בָּהּ אָנוּ נִמְצָאִים, וְלָכֵן דּוֹקָא
בְּרִגְעִים גְּדוֹלִים אֵלּוּ מְטַלֵּת הַחֻבָּה שֶׁל כָּלָנוּ,
לֹא יוֹצֵא מֵהַכָּלָל, לְהַתְגַּיֵּס בְּמַרְץ לְמַבְצָעֵי
הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כְּבוֹד קְדוּשַׁת אֲדָמוֹ"ר (שְׁלִיט"א)
(זְכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ), וּבְמִיחָד בְּכָל הַקְּשׁוֹר
לְמַבְצָע "וְהַשִּׁיב לֵב אָבוֹת עַל בְּנֵים". מְבַצֵּעַ
זֶה חַיֵּב לְהִיּוֹת חָקוּק בְּמַחֲנוֹ וּבְלְבוֹתֵינוּ,
עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת בִּימָמָה, וְעַל כָּל אֶחָד
וְאַחַת מֵאַתְנֹו, לָתֵת לְעֲצָמוֹ דִּין וְחֶשְׁבוֹן, יוֹם
יוֹם, שָׁעָה שָׁעָה, מֵהַ נַעֲשֶׂה וּמֵהַ יָכוֹל
לְהַעֲשׂוֹת בְּעֵנִין זֶה.

(עלון כפר חב"ד תש"מ - תשמ"א, דבר המערכת)

הַגָּאוֹן רַבִּי מְנַחֵם זְעֵמְבָא זְכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ:

גַּם בְּלִי הַבְּנָה מְקַיֵּם מִצְוֹת לְמוֹד

וְרִאִיתִי בְּהַסְכָּמַת הַגָּאוֹן רַבִּי מְנַחֵם זְעֵמְבָא

זְכַר צַדִּיק לְבָרְכָהּ עַל הַסֵּפֶר יְלִקוּט

לח | כ"ק אדמו"ר הזקן הרב בעל התניא זוהר חב"ד

נחמני, וזה לשונו: "ראיתי חדוש בדברי רבינו הרב מלאדי זכר צדיק לברכה בלקוטי תורה ויקרא, שכתב דגם לדעת המגן אברהם בארח חיים, דאם אינו מבין למודו אינו מקיים בזה מצות תלמוד תורה, באגדה אינו כן, דשם גם בלי הבנה מקיים מצות למוד", יעין שם.

מִרְנָא וְרַבְנָא הוּד כ"ק אַדְמו"ר הַזְקֵן הַרְבַּ בַּעַל הַתְּנִיָא

ספר תורה אור פְּרֻשַׁת חַיִּי שָׁרָה דף ט"ז עמוד ב'

עֵקֶר הַדְּבָר הֵם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים

וְעַתָּה צָרִיךְ לְהַבִּין עֲנִיָּן אֲהָבָה וְיִרְאָה שְׁהֵם
רַק גִּדְפִין לְבַד לְהַגְבִּיָּה עֵקֶר הַדְּבָר
שְׁהֵם תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים. וְלְהַבִּין מֵהוּת

הָאֲהָבָה מָה הִיא. הִנֵּה בְקָרִיאַת שְׁמַע צָרִיף
שְׁיִמְלִיכוּהוּ לְמַעְלָה וּלְמַטָּה וּלְאַרְבַּע רוּחוֹת
הָעוֹלָם. פִּרוּשׁ דְּכֵתִיב "מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ"
וְתִרְגּוּמוֹ זִיו יִקְרִיֶה שֶׁהוּא רַק זִיו וְהִתְפַּשְׁטוֹת
וְהָאָרֶה בְּלִבָּד הַמְתַּלְבֶּשֶׁת תּוֹךְ כָּל עֲלָמִין,
וְכֵתִיב אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ אֲנִי מֵלֵא
בְּבַחֲיִנַת עֲצָמוֹת אֱלֻקוֹת שְׁאִינוֹ נִתְפָּס תּוֹךְ
מִדָּה וּגְבוּל. וְהָעֲנִין שְׁשֵׁנִיָּהֶם אִמֶת כּו'. כַּמְּשָׁל
בְּטוֹל זִיו הַשְּׁמַשׁ בְּמִקּוֹר הַשְּׁמַשׁ עֲצָמָה כִּידוּעַ
שְׁבֻאֲמַת עֲצָמוֹת אֱלֻקוֹת מֵלֵא כָּל הָאָרֶץ. אֵךְ
מֵה שֶׁהוּא מִתְפַּשֵּׁט תּוֹךְ כָּלִי וּגְבוּל הוּא בְּטִיל
וְנִכְלָל בְּמַהוּתוֹ וְעֲצָמוֹתוֹ אֱלֻקוֹת כּו'.

יִתְעוֹרֵר בְּלִב תְּשׁוּקָה וְלֹא יִפְרֹד כָּלֵל

וְהִנֵּה כְּשִׁיתְּבוֹנֵן אָדָם הֵיטֵב בְּזֶה בְּפִסּוּקֵי
דְּזִמְרָה וּבְקָרִיאַת שְׁמַע, אֵיךְ שְׁבֻאֲמַת
הוּא כֵּן שֶׁהָעוֹלָמוֹת בְּטִלִּים בְּמִקּוֹר חִיוּתָם רַק
מִפְּנֵי שֶׁהָאָדָם הוּא בְּכָלִי גִשְׁמֵי הַגּוֹף שֶׁהוּא

מִשְׁכָּא דְחַוְיָא שְׁמַתְגַּדֵּל וּמְתַרְבֵּה מִגְּשָׁמִיּוֹת
הַמְּסַתִּיר וּמַעֲלִים שְׁלֵא יוּכַל לְרֹאוֹת בְּעֵינַי
רְאִיהַ חוֹשִׁית אֲזִי יִתְעוֹרֵר בְּלֵב תְּשׁוּקָה שְׁיֵהְיֶה
קְשׁוֹר בְּהַתְּבוֹנְנוֹת זֶה כָּל הַיּוֹם וְלֹא יִפְרֹד מִמֶּשׁ
כָּלֵל. וְזֶהוּ קְבֻלַּת מַלְכוּת שָׁמַיִם בַּפְּסוּק רֵאשׁוֹן
וְאֶהְבֶּתָּ שְׁיֵהְיֶה הַיְי"ה אֶלְקִיךָ שְׁיֵהְיֶה תָּמִיד
קְשׁוֹר בְּהַתְּבוֹנְנוֹת זֶה בְּטוֹל הָעוֹלָמוֹת לְהַמְּחִיָּה
וּמְהוּה אֹתָם.

בְּעֶסְקוֹ בַּתּוֹרָה נַעֲשֶׂה יְחִוּד אֲמַתֵּי עַם
הַתּוֹרָה וְאוֹרֵייתָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֹּלֵא
חַד מִמֶּשׁ

רַק מִפְּנֵי הַיּוֹת כִּי גוּפוֹ הַגְּשָׁמִי לֹא יוּכַל לְקַבֵּל
בְּטוֹל אֲמַתֵּי הַנְּזָכָר לְעִיל יְגַמֵּר בְּדַעְתּוֹ
בְּקִרְיַאת שְׁמַע עֲנִיָּן לְמוֹד הַתּוֹרָה בְּאָמְרוֹ
וּדְבַרְתָּ בָּם. דְּהֵיִינוּ שְׁנַפְּשׁוּ הָאֱלֹקִית בְּעֶסְקוֹ
בַּתּוֹרָה נַעֲשֶׂה יְחִוּד אֲמַתֵּי עַם הַתּוֹרָה
וְאוֹרֵייתָא וְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כֹּלֵא חַד מִמֶּשׁ

כִּי אֲוִיִּיתָא מִחֲכָמָה עֲלָאָה נִפְקַת וְנִתְלַבְּשָׁה
בְּעַנְיַי זֶה הָעוֹלָם וְכִשְׂאָדָם מִלְּבִישׁ נִפְשׁוֹ
הָאֱלֹקִית בְּעַנְיַי לְמוֹד הַתּוֹרָה שְׂבֻזָּה הָעוֹלָם
אֲזִי גַם שָׂרֵשׁ נִפְשׁוֹ לְמַעְלָה מִתְלַבֵּשׁ גַּם כֵּן
בַּתּוֹרָה שְׁלִמְעָלָה עַד רוּם הַמַּעְלוֹת וְנַעֲשֶׂה שָׁם
יַחֲוֹד גָּמוּר.

יְשִׁיב אֶל לְבוֹ שְׁהַשֵּׁם הוּא הַמוֹצִיא אוֹתוֹ
מֵאָרֶץ מִצְרַיִם

וְזֶהוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא יוֹשֵׁב וְשׁוֹנֶה כְּנִגְדּוֹ
כַּנִּ"ל. וְזֶהוּ ה' צִלְךָ פִּרוּשׁ כְּמוֹ צֶל. וְהִנֵּה
כְּתִיב אֲנִי הוֹי"ה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם
מֵאָרֶץ מִצְרַיִם. פִּרוּשׁ שְׁלֵא יֵאמֶר הָאָדָם בְּדַרְךָ
שְׁפִלוֹת הָאֵיךְ יִגִּיעַ לְמִדְרַגַּת הַיַּחֲוֹד בַּתּוֹרָה
וְתִפְלָה מֵאַחַר שֶׁהוּא עֲדִין אֵינוֹ סוּר מֵרַע גָּמוּר
כּוֹי וְהוּא עֲדִין בְּשִׁלְמוֹת אֶצְלוֹ. זֹאת יְשִׁיב אֶל
לְבוֹ שְׁהַשֵּׁם הוּא הַמוֹצִיא אוֹתוֹ מֵאָרֶץ מִצְרַיִם.
פִּרוּשׁ שֶׁהוּא מְבַדִּיל וּמְפָרֵשׁ בְּנִפְשׁוֹ הַטּוֹב מִן

הַרַע הַנֶּפֶשׁ אֱלֻקִית מִנֶּפֶשׁ הַבְּהֵמִית כְּשֶׁהוּא
עֵדִין לֹא עָשָׂה רַע בַּפֶּעַל מִמֶּשׁ. וְאִפִּילוּ רָשָׁע
גָּמוּר הוּא מִמְּשִׁיךְ בְּנִפְשׁוֹ הָאֱלֻקִית בְּעֶסְקוֹ
בַּתּוֹרָה רַק שָׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר וְלָרָשָׁע אָמַר אֱלֻקִים
מֶה לָּךְ לְסִפְרֵי חֻקֵי. פִּירוּשׁ שְׂאִין תּוֹעֵלֶת לְנִפְשׁוֹ
הָאֱלֻקִית מִפְּנֵי שָׁעָלְיוֹ נֶאֱמַר וַתִּשְׁלַךְ דְּבָרֵי
אֲחֵרֶיךָ שְׁלֹא יוּכַל לְהַמְשִׁיךְ בְּתוֹךְ פְּנִימִיוֹתוֹ
וְדֵי לִמְבִין.

מֶרְנָא וְרַבְּנָא הוּד כ"ק אֲדַמּו"ר הָאֲמָצְעִי נ"ע מְלִיּוּבְאוּוִיטְשׁ

בְּהַקְדָּמָתוֹ לְסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ אֲמָרֵי בִּינָה

נוֹדַע לְכָל בְּאֵי שְׁעָרֵי אוֹר תּוֹרַת אֱמֶת

הַיּוֹת נוֹדַע לְכָל בְּאֵי שְׁעָרֵי אוֹר תּוֹרַת אֱמֶת
שְׁהִיָּה יוֹצֵא מִפְּרֶשׁ מִפִּי קְדוֹשׁ עֲלִיוֹן

כבוד אֲדוֹנָי אָבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי זְכוּרוֹנוֹ לְבִרְכָה בְּכָל
דְּרָשׁוֹתָיו מֵדֵי שֶׁבֶת בְּשֶׁבֶתוֹ בְּכָל יְמֵי חַיִּים
חַיּוֹתוֹ בְּרַבִּים וּבִיחִידוֹת לִיחִידֵי סִגְלָה הַכֹּל הָיָה
לְקַבֵּעַ אַחֲדוֹת הַשֵּׁם הַפְּשׁוּטָה שֶׁהוּא בְּחִינַת
עֲצָמוֹת אוֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא בְּמַח וְלֵב כָּל
אֶחָד כְּפִי אֲשֶׁר יוּכַל שְׂאֵת בְּכָל חֵד לְפִנּוּם שְׁעוֹרָא
דִּילִיָּה בְּפָנִים מְסֻבִּירוֹת וּמְאִירוֹת בְּנִפְשׁ הַשׁוֹמֵעַ
וּמְקַבֵּל. וְיִסּוּדוֹת דְּבָרֵי קִדְשׁוֹ הֵמָּה כְּתוּבִים
נִמְצְאוּ בְּרַב דְּבָרָיו הַכֹּל עַל עֲנִיָּן יְחוּד אֱלֻקוֹת
הָאֲמֵתִי בְּבְחִינַת יְחוּדָא עֲלָאָה וְיְחוּדָא תַּתָּאָה
שֶׁהוּא ב' שְׁמוֹת דִּהְוִי"ה וְאֱלֻקִּים כְּמוֹ שְׁכַתוּב
וְיִדְעַתָּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת אֶל לְבַבְךָ כִּי הֲוִי"ה הוּא
הָאֱלֻקִּים וְכֵן אַתָּה הָרְאֵתָ לְדַעַת כִּי הַשֵּׁם הוּא
הָאֱלֻקִּים וְכֵהָאֵי גִוּוֹנָא רַבִּים בְּכְתוּבִים.

כָּלֵלָא דְכָל אוֹרִיתָא שְׁבַכְתָּב וְשַׁבְעַל פֶּה
יְסוּד כָּל הַמְצוּוֹת

וְאָמְרוּ בַּזוהר תְּרוּמָה דְדָא כָּלֵלָא דְכָל אוֹרִיתָא
שְׁבַכְתָּב וְשַׁבְעַל פֶּה יְסוּד כָּל הַמְצוּוֹת

שֶׁהֵן רַק יְחִוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְשְׂכִינְתִּיהָ
שֶׁהוּא ב' שְׁמוֹת דֵּהוּי"ה וְאַלְקִים כִּידוּעַ וְהוּא
הַנִּקְרָא בְּזֵהר סוּבב כָּל עֲלָמִין וּמְמַלֵּא כָּל
עֲלָמִין וְהֵינוּ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד שֶׁנִּקְרָא יְחִוּדָא עֲלָאָה
וְיְחִוּדָא תַּתָּאָה.

לְדַרְשׁ הַשֵּׁם בְּאַמֶּת וּבִתְמִים

כִּידוּעַ לְכֹל יוֹדְעִים וּמְבִינִים יְשָׁנִים גַּם
חֲדָשִׁים אֲשֶׁר טָעְמוֹ בְּנִפְשָׁם מְעַט
מְזַעִיר לְקַבֵּעַ בְּמַחֵם וְלִבָּם אַחַדוֹת הַשֵּׁם
הַפְּשוּטָה וְיְחִוּדוֹ יִתְבָּרַךְ לְקָרֵב אֶל הַשֹּׁכֵל
וְהֵלֵב בְּכַמָּה מִיָּנִי אֲפָנִים שׁוֹנִים אִישׁ אִישׁ לְפִי
הַכֹּנֵת לְכָבוֹ וּמַחוֹ לְדַרְשׁ הַשֵּׁם בְּאַמֶּת וּבִתְמִים
וּבְרַגְלֵי לוֹת הִיגִיעָה וְהַעֲבוּדָה בְּמַחֵ וְלֵב שָׁלֵם
כָּל יְמֵי חַיֵּי הֶבְלוּ כו'.

הַעֲקָר וְיִסוּד כָּל הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת

וְלִזְאֵת אֲמַרְתִּי לְנַפְשִׁי זֶה כַּמָּה שְׁמִצּוֹה וְחוּבָה
עָלַי לְלַקֵּט בְּאֲמָרִים מִתּוֹךְ וְתַמְצִית

דְּבָרֵי קִדְשׁוֹ זְכוּרוֹנוֹ לְבָרָכָה נִשְׁמָתוֹ עֵדֶן
הַנְּאֻמָּרִים וְנִמְצָאִים בַּכְּתָבִים עַל פְּסוּק שְׁמַע
יִשְׂרָאֵל כּו'. וְהוֹסַפְתִּי בְּאוֹר דְּבָרִים מֵאֲשֶׁר
נִקְבְּע בְּמַחֵי וּלְבָבִי לְפִי עֶרְכִי הִדַּל וּמֵאֲשֶׁר
יִדְעָתִי תִשׁוּקַת לֵב אֲנָשִׁים כְּעֶרְכִי בְּהִשְׁגַּת
הַדְּבָרִים עַל בּוֹרִיזֵן לְמִצָּא מְרִגּוּעַ לְנַפְשָׁם כָּל
הַיָּמִים וּבַפֶּרֶט בְּעֵת הַכֶּשֶׁר וְעֵת לְכָל חֶפֶץ וְכו'.
כִּדִּי שְׂיֵהִיָּה מִן הַמוֹכֵן בְּמַח וְלֵב לְהַעֲמִיק דַּעַת
בְּיַחְוּדָא עֲלָאָה וְיַחְוּדָא תַתָּאָה דְשְׁמַע יִשְׂרָאֵל
וּבְרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד אִישׁ כְּפִי
יְכַלְתּוּ, שְׁזֵהוּ הָעֶקֶר וַיִּסּוּד כָּל הַתּוֹרָה וּמִצְוֹת
וַיִּסּוּד הָעֲבוּדָה שְׁבִילֵב וְגַם יִסּוּד הָאֲמוּנָה
שְׁלִמְעֵלָה מִן הַדַּעַת וְכֹאֲשֶׁר יִדּוּעַ לְכָל טוּעַם
טַעַם בְּדְבָרֵי אֱלֻקִּים חַיִּים בְּכָל לֵב וְנַפֶּשׁ וְכו'.
מִי שְׁלָא לּוֹמֵד לְדַעַת אֶת הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא, דְּהֵינּוּ בְּלִמּוּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, יוֹתֵר
טוֹב לוֹ שְׁלָא נִבְרָא.

וּלְזֵאת צוּיְתִי לְהַדְפִּיס בְּפִתְיַחַת הַכְּתָבִי תּוֹרָה

שֶׁל אֲדוֹנָי אָבִי מוֹרֵי וְרַבֵּי הַגָּאוֹן זְכוֹרוֹנוֹ
לְבָרְכָה שְׁמֵצָאתִי בְּכַתּוּבִים אֲצִלִּי דְבָרִים
כְּהוֹיֵתָן מִמֶּשׁ עַל פֶּסוּק וַיִּדְעַתְּ הַיּוֹם וְהַשַּׁבָּת
כו' בְּעֵנִין הַדְּעַת וְהֶאֱמוּנָה לְמַעַן דַּעַת כָּל אִישׁ
פְּשׁוּטֵי הַדְּבָרִים בְּכֻלְלוֹת עֵנִין יְחוּדָא עֲלָאָה
וְיְחוּדָא תַּתָּאָה שֶׁהוּא בְּחִינַת סוּבָב וּמְמִילָא כּו'
שֶׁעַל זֶה אֵיתָא בְּזוּהַר דְּכָל בַּר נֶשׁ דְּלֹא אֲשַׁתְּדֵל
לְמַנְדַּע לִיָּה לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טָב לִיָּה דְּלֹא
אֲתַבְּרִי כּו' (בַּאוּר: מִי שֶׁלֹּא לוֹמֵד לְדַעַת אֶת הַקְּדוּשָׁה
בְּרוּךְ הוּא, דְּהֵינּוּ בְּלִמּוּד פְּנִימִיּוֹת הַתּוֹרָה, יוֹתֵר טוֹב
לוֹ שֶׁלֹּא נִבְרָא).

וַיִּדְעָה זֹו בָּאָה בְּשֵׁתִי פָּנִים אֶחָד בְּהַכְּרַת
וַיִּדְעַת שֵׁם אֱלֹקִים שֶׁהוּא כַּח
פְּעֻלוֹתָיו יְתַבְּרֵךְ שְׁנִקְרָא מְמִילָא כָּל עֲלָמִין
וְהַשְּׁנֵי בְּבְחִינַת עֲצָמוֹת אֹר אֵין סוּף בְּרוּךְ
הוּא שְׁנִקְרָא סוּבָב כָּל עֲלָמִין שֶׁהוּא שֵׁם הוֹי"ה
שֵׁם הָעֶצֶם וְעַל זֶה אֵיתָא בְּפָרָשַׁת וְאֲתַחֲנַן
וְזֹאת הַמְּצוּהָ שֶׁהִיא מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע

שְׁשִׁקוּלָה כְּנֶגֶד כָּל הַמְצוּוֹת לְפִי שֶׁהִיא מְצוּהָ
רֵאשׁוֹנָה שְׁנֶצְטוּוּ יִשְׂרָאֵל מִפִּי מֹשֶׁה עֲצָמוּ
אַחַר חֲזֵרַת עֲשֶׂרֶת הַדְּבָרוֹת שֶׁקָּבְלוּ בְּהַר סִינַי
שֶׁשָּׁמְעוּ מִפִּי הַגְּבוּרָה כּוּ' וְכָתִיב לְכַבּוּדִי
בְּרֵאתִיו כּוּ'.

עֵקֶר הַמְצוּהָ דְקָרִיאת שְׁמַע הוּא שְׁיָבוֹא כַּח הָאֱמוּנָה

וְאִיתָא בְּזוּהַר בְּגִין דִּישְׁתַּמוּדְעִין לִיהּ וַיִּדְעָה
זוּ הִיא בְּאֵמֶתַת עֲצָמוּתוֹ יִתְבָּרַךְ אָף
עַל פִּי דְלִית מַחְשָׁבָה תְּפִיסָא בֵּיהּ כָּלֵל, לְעֶתִיד
לָבוֹא יִתְגַּלֶּה וְכִמוֹ שְׁכָתוּב וּמְלֵאָה הָאָרֶץ דְּעָה
אֶת הַשָּׁם מִמֶּשׁ, וְעַכְשָׁו הָרִי זֶה בְּבַחֲיִנַת
בְּבַחֲיִנַת הָאֱמוּנָה שְׁלִמְעָלָה מִן הַדְּעַת וּמִן
הָאֱמוּנָה נִמְשָׁךְ גַּם עַד הַשְּׁגַת הַשְּׁכָל וּמִדּוֹת
שְׁהָרִי אָמַר בְּפִרוּשׁ וְאֶהְבֶּתָּ אֶת הָוִי"ה הָרִי
יֻכַל לְהִתְפָּס שֵׁם הָוִי"ה בְּלֵב בְּשָׂר כּוּ' וְהִינּוּ
עַל יְדֵי כַּח מ"ה שְׁבַנְפֶּשׁ בְּבַחֲיִנַת הַבְּטוּל לְאִין

הָאֱלֹקִי שְׁמִשִּׁיג אֵיךְ שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ סוֹבֵב כָּל
עֲלָמִין וּמְבַדֵּל וּמְרוֹמֵם כּוֹ' וּמָה שְׁכָתוֹב וְזֹאת
הַמְצוּה שֶׁהִיא מְצוֹת קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁהִיא
בְּבַחֲיִנַת הַדַּעַת שֶׁהָרִי אֵיחָא שְׁמַע יִשְׂרָאֵל
שְׁמַע לְשׁוֹן הַבְּנָה כּוֹ' וּבְאַמַּת אֵי אֶפְשָׁר
לְהַשִּׁיג בְּסוֹבֵב כָּל עֲלָמִין כִּי אִם עַל יְדֵי
הָאֱמוּנָה שְׁלִמְעָלָה אַף הַדַּעַת, הָעֲנִיָּן הוּא
דַּעְקָר הַמְצוּה דְקְרִיאַת שְׁמַע הוּא שְׁיָבוֹא כַּח
הָאֱמוּנָה זֹו שְׁלִמְעָלָה מִן הַדַּעַת לְיַדֵי גְלוּי
בְדַעַת וְהַבְּנָה וְהוּא מָה שְׁכָתוֹב וְצַדִּיק
בְּאֱמוּנָתוֹ יַחֲיֶה שְׁתָּבוֹא הָאֱמוּנָה שְׁלִמְעָלָה מִן
הַדַּעַת לְכָלֵל חַיּוֹת בְּנֶפֶשׁ לְהַתְעַנֵּג עַל הַשֵּׁם
בְּהַשְׁגָּה וְדַעַת כּוֹ'.

שֶׁהִיא מְצוּה הָרֵאשׁוֹנָה הַכּוֹלְלַת כָּל הַמְצוּוֹת
וּלְפִי שְׁמִצּוּה זֹו דְקְרִיאַת שְׁמַע הִיא בְּבַחֲיִנַת
סוֹבֵב כָּל עֲלָמִין שְׁאִין בִּיכָלֵת כְּנֶסֶת
יִשְׂרָאֵל לְקַבְּלָהּ כִּי אִם עַל יְדֵי מִשָּׁה שְׁאָמַר

לָהֶם שָׁמַע יִשְׂרָאֵל וְאַף עַל פִּי שְׁשָׁאֵר הַמְצוּוֹת
נִאֶמְרוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה כָּמוֹ וַיֹּאמֶר הַשֵּׁם אֶל
מֹשֶׁה לֵּאמֹר לְכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל אֲבָל מְצוּהַ זֶה הִרִי
מֹשֶׁה עֲצֻמוֹ אֲמָרָה וּמֹשֶׁה הוּא בְּחִינַת הַמְּמַצֵּעַ
לְהַמְּשִׁיךְ אֹר אַחַדוֹת הַשֵּׁם הַפְּשׁוּטָה
שְׁלֹמֶעֱלָה מִן הַדַּעַת בְּדַעַת דְּכַנְסֵת יִשְׂרָאֵל בְּכָל
אֶחָד וְאֶחָד לְפָנָם שְׁעוֹרָא דִּילִיָּה וְעַל כֵּן מְצוּת
קָרִיאַת שָׁמַע לְמַעְלָה מִכָּל הַמְצוּוֹת שֶׁהִרִי
אִיתָא וְאִתָּה פֶּה עֵמֵד עֵמְדִי וְאֲדַבְּרָה אֵלֶיךָ אֵת
כָּל הַחֻקִּים כּו' וְשֵׁאת הַמְצוּהַ כּו' שֶׁהִיא מְצוּהַ
הָרֵאשׁוֹנָה הַכּוֹלְלָת כָּל הַמְצוּוֹת וּמָה שֶׁאֲמָרוּ
זְכוּרָנָם לְבִרְכָה בָּא חֲבִקוּק וְהַעֲמִידֵן עַל אַחַת
שֶׁהִיא הָאֲמוּנָה גַם זֶה אֲמַת אֲבָל אֵין הָאֲמוּנָה
בְּכָלֵל צוּוִי כִּי עֲצֻמִּית וְטַבְעִית הִיא יִרְשָׁה
מֵאַבוֹתֵינוּ, רַק שֶׁהִיא יְסוּד הַמַּעֲמִיד וּמְקַיֵּם כָּל
הַמְצוּוֹת וְכָמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּשַׁעַר הָאֲמוּנָה אֲבָל
אַחֲרֵי הָאֲמוּנָה הִיא מְצוּת קָרִיאַת שָׁמַע בְּיַחְוֹד
אַלְקוֹת בְּיַחְוֹדָא עֲלָאָה וְיַחְוֹדָא תַּתָּאָה בְּחִינַת

גלוי האמונה כמו שיהיה לעתיד לבוא דכתיב
ומלאה הארץ דעה במרגש החיות משם
הוי"ה שהוא סובב כל עלמין (וזהו תכן הפונה
במה שכתוב) כי הוי"ה הוא האלקים שגם
הוי"ה דבחינת סובב יהיה בבחינת הדעת
כמו שם אלקים שבא בדעת והכרה כו' וכך
הוא המכון בכל דברי כתבי התורה ובפרט
בדרוש דעל פסוק וידעת היום כו' ולא יטעו
בו לומר שהאמונה בבחינת סובב למעלה מן
הדעת לבוד שזה שנאמר ויאמינו בה' וכו'
דאם כן מצות יחוד אלקים בקריאת שמע היא
באמונה לבוד והיא הפוך גמור מן האמת אלא
תכונה כנזכר לעיל ודי למבין.

ידע נאמנה שמתחייב בנפשו ממש

ומעתה כל איש ישים אל לבו במעט זמן
שיפנה מעסקיו לא יקטן בנפשו
באמרו מצד שפלותו והכרתו בפחיתות ערכו

וְרַב טְרַדְתּוּ כּוֹ' מִי אֲנֹכִי שְׁאֲבוּא לְמַעְלוֹת
וּמְדַרְגּוֹת הַהִתְבוֹנְנוֹת הָעֵמְקוֹת מְכִלֵי מַחוּ
וְלִבּוֹ וְלָמָּה אֵילֶךְ בְּגִדּוּלוֹת וְנִפְלְאוֹת מִמֶּנִּי כּוֹ',
יִדַע נְאֻמָּנָה שְׁמֵת־חַיִּב בְּנִפְשׁוֹ מִמָּשׁ וְכִמְעַט
קִשְׁהָ פְרִיקוֹת עַל מְצוּהָ זֹה כְּעוֹבֵר עַל מְצוֹת
עֲשֵׂה דִתְפִלִּין וְצִיצִית וְכֹה־אֵי גִוּוֹנָא (כִּי קִרְקַפְתָּא
דְּלֹא מְנַח תְּפִלִּין נִקְרָא פּוֹשַׁע יִשְׂרָאֵל בְּגוֹפּוֹ וְזֶה נִקְרָא
פּוֹשַׁע בְּנִשְׁמָתוֹ כּוֹ') כִּי צוּוִי זֶה דְּוִידְעָתָּ וְשָׁמַע
יִשְׂרָאֵל כּוֹ' הֲרִי כָּל חַיֵּי נִפְשׁוֹ הָאֱלֹקִית בְּאוֹר
תּוֹרָה וּמְצוּוֹת וְעִבּוּדָה שְׁבֵלֵב תְּלוּוִיזִין בְּזֶה.

אֵין זֶה רַק עֲצַת הַיִּצָּר לְהַדִּיחוֹ וּלְהַרְחִיקוֹ
מֵאוֹר פְּנֵי אֱלֹקִים

וְכָל אִישׁ כְּפִי עָרְכוּ גַם אִם אֵינוֹ רַק יוֹדַע סֵפֶר
צָרִיךְ לִיגַע עֲצָמוֹ בְּכָל יְכָלָתוֹ בִּיחּוּד
אֱלֹקוֹת דְּסוּבָב וּמְמַלְא הַוַּי"ה וְאֱלֹקִי"ם וְזֶה
כָּל הָאָדָם בְּכָל יְמֵי חַיָּיו לְהִיּוֹת אוֹר אַחַדוֹת
הַשֵּׁם מִמָּשׁ נִקְבַּע בְּמַחוּ וְלִבָּבוֹ וְכָל אֲשֶׁר

פּוֹרֵק עַל בְּזָה וּמִטְעָה עֲצָמוּ בְּדַמְיוֹנוֹת שְׂוֹא
וּמְדוּחִים כְּמוֹ בְּשִׁפְלוֹת שֶׁל שֶׁקֶר הַנִּזְכָּר לְעִיל
אֵין זֶה רַק עֲצַת הַיֵּצֶר לְהַדְיחוֹ וּלְהַרְחִיקוֹ
מֵאוֹר פְּנֵי אֱלֹקִים שְׁלֵא יֵרָאֶה אוֹר הַשֵּׁם בְּמַחוֹ
וּלְבָבוֹ וְזֶהוּ סִבָּה וְשֶׁרֶשׁ לְכָל דֵּינִין קָשִׁין
הַנִּמְשָׁכִין עַל כָּל אִישׁ לְפִי דְרָכּוֹ וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב
כִּי לֹא עִם בִּינּוֹת הוּא כּוֹ' וּכְמוֹ שֶׁהוֹכִיחַ
הַנְּבִיא יִשְׂרָאֵל לֹא יֵדַע עִמִּי לֹא הִתְבוּנָן הוּי
גּוֹי חוֹטֵא וְכוּ'.

זֶהוּ גְדֹל עֲצָם הַלַּחֲץ וְהַדְּחָק שֶׁל הַפְּרִנְסָה
וּכְתִיב (בְּפָרָשַׁת וַיִּלֶךְ) וְהִסְתַּרְתִּי פְּנֵי מַהֵם וְהָיָה
לֶאֱכֹל וּמִצָּאָהוּ רַעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת
וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא עַל כִּי אֵין אֱלֹקֵי בְּקִרְבִּי
מִצָּאוֹנֵי הָרַעוֹת הָאֵלֶּה כּוֹ' שֶׁזֶּהוּ גְדֹל עֲצָם
הַלַּחֲץ וְהַדְּחָק שֶׁל הַפְּרִנְסָה שֶׁבִּנְפֶשֶׁם יְבִיאוּ
לַחֲמָם לָחֵם עֲנִי וְאֵין עֲנִי יוֹתֵר מֵעֲנִי בְּדַעַת
וְזֶהוּ וְהָיָה לֶאֱכֹל בְּרוּחָנִיּוֹת כְּמוֹ נִבְלַע יִשְׂרָאֵל

כו' וַיֹּאכְלוּ בְּכָל פֶּה וּמְצָאֵהוּ רְעוֹת רַבּוֹת
וְצָרוֹת בְּגִשְׁמִיּוֹת מִצַּד תִּקְףֵהּ הַדִּינִין הַקְּשִׁין
וּמְקַטְרָגִים רַבִּים לְמַעְלָה וּלְמַטָּה לְעוֹרֵר
הַשְּׁנֵאָה בַּלֵּב לְרֹדֵף עַד לְחֶרְמָה בְּרוֹחַנִיּוֹת כּו'
כְּמוֹ שְׂפָתוֹב לָמָּה רָגְשׁוּ גּוֹיִם כּו' עַל עַמְּךָ
יַעֲרִימוּ סוּד לָכוּ וְנִכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזְכֹּר שֵׁם
יִשְׂרָאֵל וְכו'. וְכֹל זֶה עַל כִּי אֵין אֱלֹקֵי בְּקֶרְבִּי
אֱלֹהֵי מִמֶּשׁ שֶׁהוּא אַחַדוֹת הַשֵּׁם הַפְּשׁוּטָה
שִׁיקְבֵעַ וַיִּקְלֵט בְּתוֹךְ לֵב כָּל אֶחָד וְאֶחָד
מִיִּשְׂרָאֵל בְּמִצּוֹת יְחִוּד עֲלִיוֹן דְּקָרִיאַת שְׁמַע
אִישׁ אִישׁ כְּפִי יִכְלָתוּ לְדַבְּקָה בְּהַשֵּׁם אֶחָד
בְּמַחוּ וְלִבּוֹ בְּכּוֹנֵה וְרַעוּתָא דְּלִבָּא דְּוִקָא, אֱלִיו
דְּוִקָא וְלֹא לְמַדּוּתֵיו.

יִשְׁמַע חָכֵם וַיּוֹסִיף דַּעַת וַתְּבוֹנָה לְמִצָּא

בִּיגִיעָתוֹ בַּזְהַר

וְכֹאֲשֶׁר יְשִׁים אֱלִיו לְבוֹ וְרוּחוֹ וְנִשְׁמָתוֹ אֱלִיו

וְאַסֵּף בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ בְּאֶחָד, אֲזִי רוּחַ

אֵייתִי רוּחַ וְאַמְשִׁיךָ רוּחַ כּוֹי' יִמְשִׁיךָ גְלוּי אֹר
עֲצָמוֹת אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא מִמֶּשׁ לְהָאִיר
בְּתוֹסֶפֶת אֹר חֲדָשׁ בְּח"י בְּרָכוֹת דְּשִׁמוּנָה
עֲשֶׂרָה לְכָל אִישׁ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִתְפַּלֵּל וַיִּבְקֶשׁ עַל
נַפְשׁוֹ בְּהִכְנָעָה וּמְרִירוֹת בְּבִקְשַׁת רַחֲמִים רַבִּים
גַּם בְּגִשְׁמִיּוֹת בְּבִנְיַי חַיִּי וּמְזוּנָי וְכָל דְּבַר הַנוֹגֵעַ
עַד הַנֶּפֶשׁ וְכוּ'. אָבֵל אִם לֹא יִשִּׁים אֱלֹיו לְבוֹ
בְּקִרְיַאת שְׁמַע לֹא יִפְעַל רְצוֹן הַשֵּׁם בַּתְּפִלָּה
בְּח"י בְּרָכוֹת כָּלֵל וְכָלֵל וְכוּ' וְכִמוֹ שְׂיֹבֵן מְכָל
אֲשֶׁר יִבְאֵר בַּפְּתִיחָה הַכוֹלֶלֶת תְּמַצִּית כָּל
הָעֲנִינִים שְׂבַחֲבוּר זֶה דְּשִׁמַּע יִשְׂרָאֵל שְׂכַתְּבִתִּי
לְכָל אֲשֶׁר יַחְפֹּץ וַיִּשְׁתַּוְקֶק לְקָרֵב וּלְדַבֵּק נַפְשׁוֹ
בְּפִרְטִיּוֹת הַדְּבָרִים שְׂמַדְבָּרִים בִּיחֹוד אֱלֻקוֹת
בִּיחֹודָא עֲלָאָה וַיִּחֹודָא תְּתָאָה וַיִּשְׁמַע חָכֵם
וַיֹּסִיף דַּעַת וּתְבוּנָה לְמִצָּא בִּיגִיעָתוֹ בַּזְהַר
וְכַתְּבִי הָאֲרִיז"ל כָּל פְּרִטֵי הַכּוֹנוֹת וְאִם בְּאַמַּת
הַכָּל עוֹלָה אֶל מְקוֹם אֶחָד וְהוּא אַחַדוֹת
הַפְּשוּטָה דְּוִקָא וְלֹא לְעֵלוֹת בְּמַעְלוֹת וּמְדִרְגוֹת

כּוֹנוֹת וְשִׁמוֹת וְיַחְוּדִים הִנְהוּג בֵּין הַמְּקַבְּלִים
כִּי לֹא חָפֵץ הַשֵּׁם בְּאֵלֶּה כִּי אִם בְּכּוֹנֵה אַחַת
לְבַד לְקַשֵּׁר נַפְשׁוֹ אֶל אֲמִתַּת עֲצֻמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ
דּוֹקָא וְעַל זֶה אָמַר כִּי הָאֱלֹקִים עָשָׂה אֶת
הָאָדָם יֵשֶׁר וְהֵמָּה בְּקִשׁוֹ חֲשִׁבוֹנוֹת רַבִּים וְכָל
לְבָבוֹת דּוֹרֵשׁ הַשֵּׁם יֵשׁ שְׁמַגְמָתוֹ רַק לְבוֹא אֶל
עִמָּק הַכּוֹנֵה וְהַיְחוּד שְׁעַל פִּי הַקְּבֵלָה לְבַד
לוֹמַר רְזִי לִי רְזִי לִי כּוֹ' וְאֵין לְבָבוֹ נֶכוֹן בְּאֲמַת
וּבְתָמִים לְעֲצֻמוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ לְבַד וְנִמְצָא זֶהוּ
הַפֶּךְ עֵקֶר הַמְּצוּהָ הַזֹּאת שֶׁבְקָרִיאת שְׁמַע
שֶׁהוּא אֵלָיו דּוֹקָא וְאִם יִמְצָא אִישׁ שְׁמִטְעָה
אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל כִּיּוּצָא בְּזֶה הֲלֹא הַשֵּׁם בּוֹחֵן
לְבָבוֹת יוֹדֵעַ וְחוֹקֵר כְּלִיּוֹת וְלֵב וְאֵין כָּל דָּבָר
נִסְתָּר וְנִעְלָם מֵאֲתוֹ כּוֹ'.

כָּל אֲשֶׁר חָפֵץ בְּקִרְבַּת אֱלֹקִים

עַל כֵּן אָמַרְתִּי הַגֵּם שְׁמִי אֲנֹכִי כִּי בְּאֲתִי עַד
הֵלֶם לְהוֹכִיחַ רַבִּים וְשְׁלֵמִים אֲשֶׁר יִדְעֵתִי

עָרְכִי הַדָּל בְּאֵמֶת לְאֵמֶתוֹ אַךְ לְאֲנָשִׁים כְּעָרְכִי
 מְחַיֵּב אֲנִי לְהוֹדִיעַ הָאֵמֶת שְׁלֵא יִלְכוּ בְּגִדּוּלוֹת
 וְנִפְלְאוֹת לְהַטְעוֹת עֲצָמָם בְּכֹונוֹת פְּרֻטִיּוֹת
 שְׁלֵא לְהֵשֵׁם אֶחָד הֵמָּה רַק לְחֹשֵׁב חֲשֻׁבוֹנוֹת
 רַבִּים לְהַשְׁבִּיעַ נַפְשָׁם לְבַד וְלֹא זֶה הַדֶּרֶךְ יִשְׁכֵּן
 בָּהּ אַחֲדוֹת הַשֵּׁם שֶׁהוּא דוֹקָא בְּבַחֲיַנַּת הַבְּטוּל
 וְהַעֲדָר הַרְגֵּשֶׁת עֲצָמוֹ מְכַל וְכַל כִּידוּעַ וְכֹאֲשֶׁר
 יְדוּעַ לְכָל אֲשֶׁר חָפֵץ בְּקִרְבַּת אֱלֹקִים שְׁכָל
 שֶׁהַנֶּפֶשׁ שֶׁפְּלָה וְנִמְוָכָה בְּיוֹתֵר שֶׁם יִשְׁכֵּן אֹר
 אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא כְּמוֹ שְׁכָתוֹב מְרוּם וְקָדוֹשׁ
 אֲשֶׁכֵּן וְאֵת דְּכָא וְשֶׁפֶל רוּחַ כּוֹ' אֶל מִי אָבִינוּ
 אֶל עָנִי כּוֹ' וְכִידוּעַ דַּעַמ"ר אֵינוֹ שׁוֹרָה אֶלָּא
 בַּעַמ"ת וְכְמוֹ שְׁכָתוֹב כִּי רַם ה' וְשֶׁפֶל יִרְאֶה
 וְכֵךְ אֵיתָא בְּלוֹמְדֵי תוֹרָה "לֹא תִמְצָאָנָה בְּגִסֵּי
 הַרוּחַ" כּוֹ' וְגַם בְּעֲנִיָּן גְּלוּי אַחֲדוֹת פְּשׁוּט
 בְּיַחּוּד דְּקָרִיאַת שְׁמַע וְדַאי לֹא תִמְצָא רַק
 בְּתַכְלִית הָעֲנוּהַ וְהַשְׁפָּלוּת וְכְמוֹ שְׁכָתוֹב "יְהִי
 חֲכַמְתָּא לְחַכְמֵינָן" חֲכָמָה עֲלָאָה בְּטוּל הָעֲצָמֵי

לְאִין הָאֱלֹקִי מֵצַד עֵצֶם הַנְּשָׂמָה אֵינוֹ נוֹתֵן
מְדָה זֹרֵק לְחֻכֵּימִין] שֶׁהוּא חֲכָמָה תַּתָּאָה
בְּטוֹל הַיִּשּׁוֹת וְהַגְּסוֹת וְזֶה שֶׁאָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ
זְכוּרֹנָם לְבָרְכָה כָּל מִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ חֲכָמָה וְכוּ'
וְלִהְפֹךְ מִי שֶׁמִּגְבִּיָּה עֲצָמוֹ לֹאמַר רָזִי לִי כוּ' אִי
אֶפְשָׁר בְּשׁוֹם אֶפֶן שִׁטְעָם טַעַם מְאוֹר חַיִּי
הַחַיִּים אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא כִּי וְדַאי תוֹעֵבֶת
הַשֵּׁם כָּל גְּבֵה לֵב וְדִי בְּזָה.

וַיְהִיגוּ בְּכָל לִבָּם בְּעֵיוֹן טוֹב

וּמִוִּבֵּן מִמִּילָא לְכָל אִישׁ כְּעָרְכִי כְּוֹנְתִי הִרְצוּיָה
בְּזָה כִּי אֵין כָּאֵן בָּמָה לְהַתְגַּדֵּל כִּידוּעַ
לְרַגְלִים בְּדַבְרֵי אֱלֹקִים חַיִּים כְּאֵלָה
מִנְעוּרֵיהֶם בְּיוֹתֵר וְאֵין עֵת הַכְּשֶׁר לְכָל אָדָם
לְהַבִּין חַיִּי נִפְשׁוֹ שִׁיחִיָּה בָּהֶם עַל כֵּן אָמַרְתִּי
לְנִפְשֵׁי [לְעֲשׂוֹת חֶסֶד אֱלֹקִים אֲמַת עִם אֲנָשִׁים
כְּעָרְכִי וַיִּדְעָתִי שִׁידוֹנוֹ אוֹתִי לְזִכּוֹת וַיְהִיגוּ בְּכָל
לִבָּם בְּעֵיוֹן טוֹב וְלֹא כְּקוּרָא בְּסִפְרָא לְצִאת יְדֵי

חובתו או להתגדל וכו' והשם ירים קרן
 ישראל ויקים ולא ילמדו עוד איש את רעהו
 כי כלם ידעו אותי כו'.

דברי המדבר באמת אהב דבק מאח, אחוז
 וקשור בחבלי עבותות אהבה לכל
 מבקשי ודורשי אלקים בדרךי האמת בתורה
 ומצוות ותפלה ותשובה מקרב ולב עמק
 נאום דב בער בן אדוני אבי מורי ורבי הגאון
 האלקי קדוש ישראל מרנא ורבנא שניאור
 זלמן זכר צדיק לברכה נשמתו עדין.

גם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא
 תמנע מקריאתם

גם כי סתומים וחתומים הדברים, אל נא
 תמנע מקריאתם, כי ברית כרותה
 לשפתים הנוטפות מר באימה ורעותא דלבא
 בהני כבשי דרחמנא שאינם חוזרות ריקם,

מְעוֹרָר אֶת הָאֱהָבָה עַד שֶׁתְּחַפֵּץ בְּלִגְלוּג
וְגִמְגוּם, אִישׁ הוֹגָה וְשׁוּגָה בְּאֱהָבָתָהּ וְכוּ'.

(הרב משה זכותא בהגהותיו לספר הפנונות)

לְמוֹד תְּהִלִּים וְזוהר הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּאֵין מִבֵּין
כָּלֵל, חָשׁוּב וּמְקַבֵּל וּמְרַצֵּה לְפָנֵי הַשֵּׁם

לְמוֹד סֵפֶר הַזֹּהַר נִשְׁגָּב מְאֹד לְטִהָר וּלְקִדְשׁ
הַנֶּפֶשׁ, וְאֶפְלוּ אִי לֹא יֵדַע מֵאֵי קָאָמַר
וְשׁוּגָה בּוֹ שְׂגִיאוֹת הַרְבֵּה הוּא חָשׁוּב לְפָנֵי
הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא. וְנִהְיִי שֶׁבְּלְמוֹד הַמְשָׁנִיּוֹת
וְכִדּוּמָה יֵשׁ יְדְעוֹת שְׁצָרִיךְ לְהִבִּין לְפָחוֹת מֵהוּ
הָעֲנִין שְׁלוּמֵד, אֲבָל בְּלְמוֹד תְּהִלִּים וְזוהר
הַקְּדוֹשׁ אֶפְלוּ בְּאֵין מִבֵּין כָּלֵל, חָשׁוּב וּמְקַבֵּל
וּמְרַצֵּה לְפָנֵי הַשֵּׁם וְכוּ'.
(פלא יועץ אות ז', זוהר)

אֶף אִם אֵינוֹ מִבֵּין בָּהֶם יֹאמַר דְּבָרֵי
הַזֹּהַר וְתִקּוּנִים

יִלְמַד בְּסִפְרֵי קְבָלָה, וְאֶף אִם אֵינוֹ מִבֵּין בָּהֶם
יֹאמַר דְּבָרֵי הַזֹּהַר וְתִקּוּנִים, כִּי הֵם

מְסַגְּלִים לְטֵהָר הַנְּשָׁמָה. (סדור פְּנוֹת הָאָר"י זְכוּנוֹ לְבִרְכָה מהמקבל האלקי מורנו הרב רבי יעקב קאפיל של רבי יעקב קאפיל איש ליפשיץ זכר צדיק וקדוש לברכה אשר היה מגיד מישרים בבית המדרש של מעזריטש גדול לפני תקופת הבעל שם טוב - לפני 300 שנה. כולל באורים על כל חלקי התפלה. בסדר פְּנוֹת הַלְמוּד)

לְשׁוֹן שֶׁל הַזְהָר מְזַכֵּר הַנְּשָׁמָה

מִי שֶׁלֹּא זָכָה לְהַבִּין הַזְהָר, אֵף עַל פִּי כֵן יִלְמַד, כִּי הַלְשׁוֹן שֶׁל הַזְהָר מְזַכֵּר הַנְּשָׁמָה. (אור צדיקים להרב מאיר פאפריש, סימן א' סעיף קטן טז)

לְמוֹד סֵפֶר הַזְהָר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד,
בְּשִׁגָּם לֹא יֵדַע מֵאִי קָאָמַר וְאֵף שִׁיטְעָה
בְּקַרְיָאָתוֹ, וְהוּא תִקּוּן גְּדוֹל לְנְשָׁמָה

לְמוֹד סֵפֶר הַזְהָר מְרוֹמֵם עַל כָּל לְמוֹד, בְּשִׁגָּם
לֹא יֵדַע מֵאִי קָאָמַר וְאֵף שִׁיטְעָה
בְּקַרְיָאָתוֹ, וְהוּא תִקּוּן גְּדוֹל לְנְשָׁמָה. לְפִי
שֶׁהִגֵּם דְּכָל הַתּוֹרָה שְׁמוֹתָיו שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ

הוא, מכל מקום נתלבשה בכמה ספורים, ואדם הקורא ומבין הספורים נותן דעתו על פשט הפשוט, אבל ספר הזהר, הסודות עצמן בגלוי, והקורא יודע שהם סודות וסתרי תורה, אלא שאינו מובן מקצת המשיג ועמק המשיג.

(עבודת הקדש להחיד"א, מורה באצבע סימן מד)

למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר

הטעם שכתבו זכרונם לברכה כי למוד הזהר הקדוש נורא ונשגב מאד הגם דלא ידע מאי קאמר, משום דבכל התורה יש פרדים (פשט רמז דרוש סוד), ובכל למוד אינו נכר הסוד כלל, ואדרבה הקורא ושונה דעתו על הפשט לבד באין מבין אם יש סוד בתורה כלל, מה שאין כן ספר הזהר הקדוש דהסודות הם בגלוי והלומד יודע כי ידבר

נְפִלְאוֹת וְרִזֵּי תוֹרָה וְהוּא לֹא יֵדַע, וּלְזֶה מוֹעִיל
מְאֹד לְתַקֵּן הַנְּפֶשׁ.

(נְפֶשׁ חַיִּים מְעַרְכֶת הַז' אוֹת ד', מִשֵּׁם הַגְּדוּלִים לְהַחֲדִי"א)

הָאִיךְ לֹא יִתְלַהֵב לֵב הָאָדָם לְקַבַּע שְׁעוֹר
קְבוּעַ בְּכָל יוֹם בַּזְהָר הַקְּדוֹשׁ

אֲחֵי וְרַעֲי, אִם כָּל כֶּךָ גְּדוּלָה לְשָׁמַיִם שִׂאוּ
וּמַעֲלָתוֹ וְכִמָּה תִקְיָף חֵילָא דֵהֲאֵי אֵילָנָא
רַבְרַבֵּי שֶׁל לְמוֹד סֵפֶר הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ, וְשֶׁרֶשׁ
בְּאַרְצָן גִּזְעוּ לְשַׁלַּח רְצוּצִים חֲפָשִׁי מִן הַגְּלוּת
הַמֶּר, הָאִיךְ לֹא יִתְלַהֵב לֵב הָאָדָם לְהָאִיר אֲזָן
לְשִׁמְעַ בְּלְמוּדִים לְקַבַּע שְׁעוֹר קְבוּעַ בְּכָל יוֹם
בַּזְהָר הַקְּדוֹשׁ וּבַתְקוּנִים וְשָׂאָר סְפָרֵי הַמְּקַבְּלִים
כו'.

(יסוד וְשֶׁרֶשׁ הַעֲבוּדָה, שְׁעָרֵי הַשָּׁשִׁי, שְׁעַר הַנִּיצוּץ)

לְשׁוֹן הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ הוּא מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה, אֶף
שְׂאִינוּ מִבֵּין כָּלֵל מֵה שְׂאִמֹר

עַל דֶּרֶךְ דְּאִיתָא שְׁלִשׁוֹן הַזְהָר הַקְּדוֹשׁ הוּא
מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה, אֶף שְׂאִינוּ מִבֵּין כָּלֵל מֵה

שְׁאֵמֵר, כְּמִשַּׁל הַנְּכֹנֵס לַחֲנוּת שֶׁל בִּשְׁם, אֶף עַל
פִּי שֶׁלֹא לָקַח כְּלוּם, מִכָּל מְקוֹם רֵיחַ טוֹב קָלֵט
עִמּוֹ.

(הרה"ק רבי משה חיים אפרים מסדילקוב בעל דגל מחנה אפרים בלקוטים ד"ה ישקני)

בְּשֵׁם אֲדַמּוֹר הַזְּקֵן [בְּעַל הַתְּנִיָּא] נִשְׁמָתוֹ
בְּגַנְזֵי מְרוּמִים: סֵפֶר הַזֹּהַר הַלְּשׁוֹן מְסֻגָּל
לְנִשְׁמָה אֶף עַל פִּי דְלֹא יֵדַע מֵאֵי קָאֵמֵר

שְׁמַעְתִּי מִמְּהָרָם הַלּוֹי יִפֵּה שְׁאֵמֵר
בְּשֵׁם אֲדַמּוֹר הַזְּקֵן (בְּעַל
הַתְּנִיָּא) נִשְׁמָתוֹ בְּגַנְזֵי מְרוּמִים סְגָלָה
לְמַחְשָׁבוֹת זְרוֹת בְּעֵת הַתְּפִלָּה הוּא ג'
דְּרָכִים וְכוּ', וְכֵן סֵפֶר הַזֹּהַר הַלְּשׁוֹן
מְסֻגָּל לְנִשְׁמָה אֶף עַל פִּי דְלֹא
יֵדַע מֵאֵי קָאֵמֵר, וְלָכֵן כִּיּוֹן שְׁג'
דְּבָרִים אֵלוֹ אֵינָם צְרִיכִים כְּוָנָה, לָכֵן
מוֹעִילִים לְטַהַר הַמַּחְשָׁבָה מִמַּחְשָׁבוֹת זְרוֹת.

(ספר מגדל עז, מאמרי דברי אלקים חיים מאדמו"ר חב"ד, עמ' תכו)

אָמַר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה: אֲמִירַת
הַזֵּהָר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה

אָמַר הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זְכוּרֵנוּ לְבִרְכָה:
בְּג' דְּבָרִים הַכֹּלֵל הַפֶּךָ מִמָּה
שֶׁאָמְרוּ אֶחָד הַמְרַבֵּה וְאֶחָד כּוֹ' וּבְלִבֵּד
שִׁיכּוֹן, אֶלָּא אֶחָד הַמְכּוֹן כּוֹ' וּבְלִבֵּד
שִׁירְבָה, אֲמִירַת הַזֵּהָר מְסַגֵּל לְנִשְׁמָה.

(סֵפֶר נְתִיב רִשִׁי, בְּשֵׁם מוֹרִי, הֵלֵא הוּא הָרַב הַצַּדִּיק רַבֵּי הֵלֵל מִפְּאָרִיטְשׁ)

בְּזִכּוֹת לְמוֹד סֵפֶר הַזֵּהָר יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת
בְּרַחֲמִים

קמט. בְּגִין דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵלִיזוּ לְמִטְעַם
מֵאֵילָנָא דְּחַיִּיזוּ, דְּאִיהוּ הַאי סֵפֶר

ד. דְּעֵתִידִין יִשְׂרָאֵל לְמִטְעַם וְכוּ'. וְלֹא יַעֲרַב רַב, (דְּמִשְׁק
אֶלִיעֶזֶר).

ה. לְמִטְעַם מֵאֵילָנָא דְּחַיִּי וְכוּ'. בְּסוּד (מֵה שְׁפָתוֹב בְּמִס'
בְּרַכּוֹת דָּף יז.) עוֹלָמָךְ תִּרְאֶה בְּחַיִּיךְ, חַיּוֹת אֹרוֹת רוּחַנְיִים
שֶׁל עוֹלָם עֲלִיוֹן (דְּמִשְׁק אֶלִיעֶזֶר).

הזוהר^ו, יפקון^ו ביה מן גלותא ברחמי.

**[תרגום לשון הקדש]: משום שעתידים
ישראל לטעם מאילן החיים שהוא**

ו. בגין דעתידין ישראל למטעם מאילנא דחיי וכו'. עין שם בדברי הרעיא מהימנא מה שפתוב בתחלת הענין. ועין שם מה שפתוב באור החמה בשם הרמ"ק זכרונו לברכה, וזה לשונו: והענין כי מסטרא דאצילות התורה מתבארת מצד הספירות הנאצלות, וכל עניני התורה מצד הנשמות פרושם בסוד פרוש הזוהר. וכאשר יהיה הגאלה שיתבטלו הקלפות ויתבררו ישראל ויהיו כלם בסוד הטוב. אותם שקשטו עצמם בסוד מעשים טובים ונתעסקו במעשיהם ובתפלתם על דרך הסוד בטורה ובנקיות, אל בלי ספק בהם מתנוצץ סוד עץ החיים מצד הנשמה דאצילות. ואלו אינם צריכים לנסיון בעת הגאלה, מפני שהנסיון הוא לאותם שהם בסוד הפשט מסטרא דעץ הדעת וכו', שנשמתם מבריאת יצירה ששם (תהלים יב ט) סביב רשעים יתהלכון.

ז. יפקון ביה מן גלותא ברחמי. בזכות אלו ישראל העוסקים בדברי הזוהר, יצאו כל ישראל מן גלות המר

הזה (דמשק אליעזר).

סֵפֶר הַזֹּהַר הַזֶּה, עַל יְדוֹ יֵצְאוּ מִן הַגְּלוּת
בְּרַחֲמִים. (רע"א מהימנא פְּרַשְׁת נְשֵׂא דַף קכד:)

מֵה שְׁגוּרָמִים אֵלוֹ שְׁלֵא רוּצִים לְעֵסֶק
בְּחֻכְמַת הַקְּבֵלָה

קוֹל אוֹמֵר קָרָא, "מָה אֶקְרָא כָּל הַבָּשָׂר
חֲצִיר", הַכֹּל הֵם כְּבִהְמוֹת שְׂאוּכְלוֹת
חֲצִיר. "וְכָל חֶסְדוֹ כְּצִיץ הַשָּׁדֶה", כָּל חֶסֶד
שְׂעוֹשִׂים לְעֵצָמָם עוֹשִׂים. וְאִפְלוּ כָּל אֵלוֹ
שְׂעוֹסְקִים בַּתּוֹרָה, כָּל חֶסֶד שְׂעוֹשִׂים
לְעֵצָמָם עוֹשִׂים. בְּאוֹתוֹ זְמַן וַיִּזְכֹּר כִּי בָשָׂר
הִמָּה רוּחַ הוֹלֵךְ וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, וְזֶה הוּא
רוּחַ הַמְּשִׁיחַ.

אוֹי לָהֶם מִי שְׁגוּרָמִים שְׂיִלְךְ לוֹ מִן הָעוֹלָם
וְלֹא יָשׁוּב לְעוֹלָם, שְׂאֵלוֹ הֵם שְׂעוֹשִׂים
אֶת הַתּוֹרָה יְבֹשָׁה, וְלֹא רוּצִים לְעֵסֶק בְּחֻכְמַת
הַקְּבֵלָה, שְׁגוּרָמִים שְׂמִסְתַּלְקֵת נְבִיעֵת הַחֻכְמָה
שֶׁהִיא י' מְמַנָּה, וְנִשְׁאֶרֶת ב' יְבֹשָׁה.

אוי להם שגורמים עניות וחרב ובזה והרג
ואבדן בעולם.

זוהר הרוח שמסתלק, הוא רוח המשיח, כמו
שנאמר. והוא רוח הקדש. והוא רוח
חכמה ובניה רוח יצאה וגבורה רוח יצאת
ויראת השם.
(תקוני זוהר תקון ל')

אפלו מאמר אחד יעשה בו תקון למעלה
בשעה אחת - ומבטח שהוא בן עולם הבא

ובספר פסא מלך על תקוני זוהר
(תקון מ"ב) כתב וזה לשונו:

"כי למוד הזהר הקדוש בגירסא בעלמא
בונה עולמות, וכל שכן אם יזכה
להבין אפלו מאמר אחד, יעשה בו
תקון למעלה בשעה אחת (עין שם דבר
מבהיל) ומבטח שהוא בן עולם הבא,"

עד כאן.

קרוב לימות המשיח אפלו נערים ידעו נסתרות
קנ. אמר לון רבי שמעון לית רעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְדָא
 דִּיתְגְּלִי כָּל כֶּךָ לְעֵלְמָא, וְכֵד יְהֵא קָרִיב
 לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא, אַפְלוּ רַבֵּי דְעֵלְמָא זְמִינִין
 לְאַשְׁכְּחָא טְמִירִין וְלִמְנַדְעוּבָא

ח. אמר לון רבי שמעון. רצה לומר לרבי יהודה ולרבי
 יוסי, עין שם בדברי הזהר בתחלת הענין (דף קטו:).
ט. לית רעוּתָא דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא בְדָא דִּיתְגְּלִי וְכוּ'.
 רצה לומר שהקדוש ברוך הוא אינו רוצה שיתגלה זמן
 הגאולה, עין שם בדברי הזהר לעיל.
י. אפילו רביי דעלמא זמינין לאשכחא טמירין וכו'.
 פרוש אפלו נערים קטנים שבעולם, ימצאו טמירין,
 נסתרות של חכמה מסודות התורה, פי אז יתמלא
 הארץ ידעה (אדרת אליהו).
יא. לאשכחא טמירין. ימצאו אוצרות ספרים חשובים
 מסודות התורה (דרך אמת אות ה').
יב. ולמנדע ביה פרוש ולידע באותה החכמה, (אדרת
 אליהו).

בֵּיהוּא קִצִּין וְחוּשְׁבָנִין, וּבְהוּא יִיזָא זְמַנָּא
אֲתַגְלִיא לְכֻלָּא.

יג. בֵּיהוּ קִצִּין וְחוּשְׁבָנִין . פִּרוּשׁ לְמַנְדַּע קִצִּין דְּגֵאָלָה
וְחוּשְׁבָנִין שְׁל יְמֵי הַגְּלוּת, שְׁיִתְגַּלֶּה אֶפְלו לְנַעֲרִים (נְצוּצֵי
אורות אות ג' בְּשֵׁם הַר"ש בּוּזְגַל"ו).

יד. וּבְהוּא זְמַנָּא אֲתַגְלִיא לְכֻלָּא. רְצָה לוּמַר, קְרוּב
לִימּוֹת הַמְּשִׁיחַ יִתְגַּלֶּה סוּדוֹת הַתּוֹרָה לְכֻל, כִּי זֶה קִצִּין
עַל מָה שֶׁפְּתוּב לְעֵיל וְכַד יִהְיֶה קָרִיב לְיוֹמֵי מְשִׁיחָא וְכוּ'.
וְעֵין מָה שֶׁפְּתוּב מוֹרִינוּ הָרַב אֲבָרְהָם אֲזוּלָאֵי זְכוּתוֹ יִגַּן
עָלֵינוּ בְּהַקְדַּמְתּוֹ לְסִפּוּר אֹר הַחֲמָה (בְּדִף הַרְאִשׁוֹן טוֹר ג')
וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וּמִצָּאֵתִי כְּתוּב כִּי מָה שֶׁנִּגְזַר לְמַעַלָּה שְׁלֵא
יִתְעַסְקוּ בְּחֻכְמַת הָאֱמֶת בְּגִלוּי, הִיָּה לְזְמַן קָצוּב עַד
תְּשֻׁלוֹם שְׁנַת ה' (אֲלָפִים) ר"נ, וּמִשָּׁם וְאֵילָף יִקְרָא דְרָא
בְּתַרְאָה וְהַתְרָה הַגְּזָרָה וְהַרְשׁוּת נְתוּנָה לְהַתְעַסֵּק בְּסִפּוּר
הַזְהַר.

מִצְוָה מִן הַמְּבַחֵר שְׁיִתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוּלִים וּקְטָנִים
עוֹד כְּתוּב שֵׁם וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וּמִשְׁנַת ה' (אֲלָפִים) ש' לְיִצְיָרָה
מִצְוָה מִן הַמְּבַחֵר שְׁיִתְעַסְקוּ בְּרַבִּים גְּדוּלִים וּקְטָנִים.
עוֹד כְּתוּב שֵׁם וְזֶה לְשׁוֹנוֹ: וְאַחַר שֶׁבְּזְכוּת זֶה עֲתִיד
לְבוֹא מֶלֶךְ הַמְּשִׁיחַ, וְלֹא בְּזְכוּת אַחַר, אֵין רְאוּי

[תרגום ללשון הקדש]: אָמַר לָהֶם רַבִּי
 שְׂמֵעוּן: אֵין רְצוֹנוֹ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ
 בְּרוּךְ הוּא בְּזֵה שְׂיִתְגַּלֶּה לְעוֹלָם כָּל כַּף.
 וְכִשְׂיִהְיֶה קְרוֹב לְיָמוֹת הַמְּשִׁיחַ, אֲפֹלוּ נְעָרִים
 שְׂבָעוֹלָם עֲתִידִים לְמַצֵּא נִסְתָּרוֹת שֶׁל הַחֲכָמָה
 וְלָדַעַת עַל יְדוֹ קְצִים וְחֻשְׁבוֹנוֹת, וּבְאוֹתוֹ הַזְּמַן
 יִתְגַּלֶּה לְכֹל.
 (זוהר הקדוש פ' וירא דף קיח.)

**קִימוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים קְהֵל עֵדַת יִשְׂרָאֵל
 לְהַחְזִיק בַּלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים
 וְהַזְהַר יַחֲדָה וְרַבִּים מְנַעֵר וְעַד זֶקֶן**

**מִזְמַן אֲשֶׁר הֵצִיץ וְזָרַח אוֹר יְקָרוֹת שֶׁל שְׁנֵי
 מְאוּרוֹת הַגְּדוֹלִים סֵפֶר הַתְּקוּנִים וְסֵפֶר
 הַזְהַר קִימוּ וְקַבְּלוּ הַיְהוּדִים קְהֵל עֵדַת יִשְׂרָאֵל
 לְהַחְזִיק בַּלְמוּד הַקְּדוֹשׁ שֶׁל הַתְּקוּנִים וְהַזְהַר**

לְהַתְּרַשֵּׁל, וּמִי שְׂחַנְנוּ הָאֵל וַיִּגַע וּמָצָא וְהַשְׁתַּדֵּל וְזָכָה
 לְהַשִּׁיג חֵלֶק הַחֲכָמָה הַמְּשֻׁגָּ בְּעוֹלָם הַזֶּה, זָכָה לְטַעַם
 בְּעוֹלָם הַזֶּה קָצַת מִתְּעַנוּג הָעוֹלָם הַבָּא.

יחיד ורבים מנער ועד זקן, והגם דאין לאל
ידם להשיג ולהבין סוד אמרות טהורות
שבספרים הקדושים האלה אף על פי כן
שותים בצמא את דבריהם ומתלהבין
בקריאתן מאד מאד.

(רבנו יוסף חיים, הבן איש חי, בהקדמת התקונים בנתיב)

נערים קטנים ילמדו מסוד השם

רבי שמעון בן יוחאי בעצמו אמר, שנערים
קטנים ילמדו מסוד השם.
(אור החמה)

כל אחינו בית ישראל יקבעו למוד בספר
הזוהר הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול
שם הוא

הבה נקנה כי באפן כזה כל אחינו בית
ישראל יקבעו למוד בספר הזוהר
הקדוש יחד עשיר ואביון קטן וגדול שם
הוא.
(הקדמת הרבנים לזוהר דפוס ג'רבה)

מה טוב ומה נעים אם ישתדלו לקבע
 חבורות ללמוד הזהר בפרט לעת כזאת
 אשר ניצוצי הגאולה החלו לפרח עלינו
 להשתדל בלמוד הקדוש הזה המסגל
 לביאת משיח צדקנו

ומה טוב ומה נעים אם ישתדלו
 לקבע חבורות ללמוד הזהר
 ובפרט לעת כזאת אשר ניצוצי הגאולה
 החלו לפרח עלינו להשתדל בלמוד
 הקדוש הזה המסגל לביאת משיח
 צדקנו כאשר דבר בקדשו אליהו
 הנביא זכור לטוב לרעיא מהימנא
 דבהאי ספר הזהר יתפרקון מן גלותא
 וביה יפקון מן גלותא. והשם יחיש
 גאלתנו בביאת משיח צדקנו בעגלא
 ובזמן קריב במהרה בימינו אמן.

(הקדמת הרבנים לזהר דפוס ג'רבה)

כָּל יִשְׂרָאֵל מְחִיבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה
 שֶׁל רִשְׁבִי, אֶחָד גָּאוֹן, אֶחָד רַב גְּדוֹל, אֶחָד
 חָכָם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד קָטָן שֶׁהִגִיעַ לְחֲנוּךְ
 אֲשֶׁר עַל כֵּן כָּל יִשְׂרָאֵל מְחִיבִים לְלַמֵּד בְּסֵפֶר
 הַתּוֹרָה הַזֶּה שֶׁל רִשְׁבִי, אֶחָד גָּאוֹן,
 אֶחָד רַב גְּדוֹל, אֶחָד חָכָם, אֶחָד הַמוֹן, אֶחָד
 קָטָן שֶׁהִגִיעַ לְחֲנוּךְ, בְּעֵתִים מְזַמְנִים וּמְכַשְׂרִים
 אֲשֶׁר הֵמָּה מְסֻדְרִים דְּבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ מֵרֵאשִׁית
 חֹדֶשׁ אֱלוֹל עַד מְנַחַת יוֹם הַכַּפּוּרִים נַחְתָּם עֵת
 עֵקֶדֶת יִצְחָק לְקָרֵב הַגְּאֻלָּה וְיִהְיוּ נְצוּלִים מִכָּל
 פְּגָעִים רָעִים. (תקוני זוהר, כְּגֵן הַיָּרֵק הַקְּדָמָת הַמְּחַבֵּר)

מְקַטְנִים עַד גְּדוּלִים חִיבִים לְלַמֵּד זֶהר הַקְּדוּשׁ
 הַתּוֹרָה נִתְּנָה לְלַמֵּד וּלְלַמֵּד בְּכַדֵי שְׁכָלם
 יוֹדְעִים מְקַטְנִים עַד גְּדוּלִים דַּעַת
 הַשֵּׁם, וְגַם מְצִינּוֹ בְּהֶרְבֵּה סְפָרֵי מְקַבְּלִים
 שְׂמֻזְהִירִים עַל לְמוּד חֲכָמָה זוֹ שְׁכָל אָדָם חִיב
 לְלַמֵּד אוֹתָהּ. (רבי יצחק בן צבי אשכנזי, טְהַרֵת הַקְּדוּשׁ, קמ"ז)

הַלְוֹאֵי לֹא הָיוּ מְקַלִּין גְּדוּלֵי הַדּוֹר בְּלִמּוּד
הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה - וְהַלְוֹאֵי הָיוּ מְלַמְּדִין
דֶּרֶךְ לְתַלְמִידֵיהֶם לְעֵסֵק בַּחֲכָמָה הַלְּזוֹ
וְאֹמֵר אָנִי, הַלְוֹאֵי שְׁלֹא הָיוּ מְקַלִּין גְּדוּלֵי
הַדּוֹר בְּלִמּוּד הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה
וְהַלְוֹאֵי הָיוּ מְלַמְּדִין דֶּרֶךְ לְתַלְמִידֵיהֶם לְעֵסֵק
בַּחֲכָמָה הַלְּזוֹ, אֲזִי בּוֹדְאֵי לֹא הָיָה שׁוֹם הַרְמַת
רֹאשׁ לַחֲכָמוֹת הַחִיצוֹנִיּוֹת וְהָיוּ כָּל הַחֲכָמוֹת
נִדְחִים מִפְּנֵיהָ כְּמוֹ שֶׁנִּדְחָה הַחֲשׂוֹךְ מִפְּנֵי הָאוֹר.
אֶךְ שְׁעוֹנוֹתָיו גָּרְמוּ שֶׁגַּם כַּמָּה וְכַמָּה מִצְדִּיקֵי
הַדּוֹר סָגְרוּ אֶת דַּלְתֵי הַחֲכָמָה בְּפְנֵי פְרָחֵי
הַכְּהֵנָה וְאָמְרוּ שְׁלֹא יִלְמְדוּ עַד שֶׁיִּהְיוּ בְּעֵלֵי
מִדְרָגָה וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ וְהֵנָּה עֲבוּר זֶה נִשְׁאַרְנוּ
עֲרָמִים מִן הַחֲכָמָה הַקְּדוּשָׁה וְנִתְגַּבֵּר
בְּעוֹנוֹתֵינוּ הָרַבִּים חֲשָׁכוֹת הַחֲכָמוֹת
הַחִיצוֹנִיּוֹת הַכֹּסִיל בַּחֲשׂוֹךְ הוֹלֵךְ וּבְמִהְרָה
בְּיָמֵינוּ "וַיֹּאמֶר אֱלֹקִים יְהִי אוֹר" וַיֵּאָר לָנוּ.

מִי יִתֵּן שְׂפִיתַחֲלִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֹּאן קְדוֹשִׁים
כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּנֵי 9-10 שָׁנִים, סֵפֶר הַזֹּהַר
הַקְּדוֹשׁ, וַיְהִי בְּוֵדַאי הַגְּאֵלָה בְּקָרוֹב בְּלִי
שׁוֹם חֲבֵלֵי מְשִׁיחַ

מִי יִתֵּן וְהָיָה שְׂפִיתַחֲלִילוּ לְלַמֵּד עִם הַצֹּאן
קְדוֹשִׁים כְּשֶׁהֵם עֲדִין בְּקִטְנוֹתָם בֶּן ט' וַי'
שָׁנִים סֵפֶר הַזֹּהַר הַקְּדוֹשׁ... וְהָיוּ בְּוֵדַאי
הַגְּאֵלָה בְּקָרוֹב בְּלִי שׁוֹם חֲבֵלֵי מְשִׁיחַ.

(ספר סגלת ישראל להגאון הצדיק רבי שבתי ליפשיץ - מערכת ז' אות ה')

צָרִיךְ לְלַמּוֹד וְלֹא לְתַתּ מְנוּחָה לְקְדוֹשׁ בְּרוּךְ
הוּא עַד שְׂיִגְאֵלֵנוּ

יְהִי רָצוֹן שְׂפִיעָרָה הַשֵּׁם עָלֵינוּ רוּחַ טְהָרָה,
וּנְזֻכָּה לְטְהָר לְבַבְנוּ לְעֵבֶד לְיוֹצְרֵנוּ בְּכָל
כַּחֲנוּ וּבְכָל נַפְשֵׁנוּ וּבְכָל מְאִדְנוּ, כְּמוֹ שְׁהֲרַעֲיָא
מְהִימְנָא מְצֻוָּה אוֹתָנוּ לְלַמּוֹד זֹהַר הַקְּדוֹשׁ
דְּוִקָא, שְׁתוֹרַת הַרְשָׁב"י מְאִיר עַד סוֹף
הַדּוֹרוֹת, וְצָרִיךְ לְלַמּוֹד וְלֹא לְתַתּ מְנוּחָה

לְקַדּוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עַד שְׂיִגְאָלְנוּ (זוהר פְּנִיחָס
ריט.) עַד שְׂיִשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחָנוּ וְיִקְבֵץ נִדְחָנוּ
וְיִבְנֶה בֵּית תְּפִאֲרָתָנוּ בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אָמֵן.

שנת תשד"ם

מנחם מענדל שניאורסהן ליובאוויטש
איסטערן פארקווי ברוקלין נ. י.

ב"ה, י"ז אדר תשד"מ

ברוקלין

הרה"ג הו"ח אי"א נו"נ עוסק בצ"צ

כ' מו"ה שלום יודא שי'

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת החו' (מדריך לכשרות ולחיוזוק הדת
והיהדות), ות"ח.

ודבר בעתו

בחדש אדר ראשון - חדש העיבור המשלים שנה זו,
ובסמיכות לפורים קטן, ומפורסם מאמר דא"ח דפ"ק שנת
פרות, והמעשה הוא העיקר.

הפ"נ שבמכ' יקראו בעת רצון על הציון הק'.

בכבוד ובברכה להצלחה ולב'

מנחם מענדל שניאורסאהן

ליובאוויטש

קטעים מדרשת פרשת כי תבוא

דברות קודש שנאמרו בעת שהיית כ"ק
הגה"צ שליט"א במעלבורן אוסטרלי,
בבהמ"ד של הרב הנגיד רבי יוסף יצחק
הכהן גוטניק שליט"א על הפסוק (כט, ח)
"ושמרתם את דברי הברית הזאת
ועשיתם אותם למען תשכילו את כל
אשר תעשון"

... אין חכם כבעל הנסיון. כשהייתי ילד קטן,
בשנת תשי"ד-ט"ו, כשבאו לארצנו הקדושה
אניות מלאות יהודים שומרי תורה ומצוה באמת,
ילדים עם פיאות וכו', מאות משפחות ביחד על
האניות "ציון" ו"שלום", והלכו כל הארגונים כמו
"עלית הנוער", הקיבוצים ואירגוני המיסיון
והשמד למיניהם, שדרכם לחטוף ילדי ישראל
ולהכניסם לבתי התיפלות שלהם, וחטפו את
הילדים מאביהם ונתנו לאביהם מתנות יפות וכו',
והחינוך העצמאי הצילו ילדים, וגם אבי ז"ל תפס
גם כן הרבה ילדים, וכך נצלו אלפים מילדי

ישראל משמד. והיה יכול להציל מאות אלפים ילדים, רק שלא היה לו די ממון להחזיק את הילדים ולתת להם מטה, כסא שולחן וכו'. והלך לכל הרבנים ובתי-הדינים, וביקש מהם שיתנו הוראה, שכל משפחה חרדית תכניס לביתה שנים או שלשה ילדים מהעולים. והרבנים אמרו אז, שהיות והאנשים בארץ הקודש אין להם כעת מה לאכול, כי היה אז שנים של רעב ואין די לאכול להילדים שלהם עצמם, על כן אי אפשר ליתן הוראה כזאת. ואבי ז"ל טען שיקצו מהאוכל של הילדים שלהם קצת, כי הוא עת השמד רח"ל כו'.

סוף דבר יצא מכל זה, שהלכו אז לשמד יותר ממיליון ילדי ישראל רח"ל, ואם היו מצילים אותם אז, היה לנו כעת עוד הרבה מיליוני יהודים שומרי תורה ומצוות בלי וזמא^א!

א. ואמרתי פעם לידידי - להבחל"ח - הגה"צ מוואידיסלאו זצ"ל, אחר שאמר דרשה חריפה נגד הציונים כו', שהעבירו מיליון ילדי ישראל לשמד (אז זיי האבן גע'שמד'ט א מיליאן אידישע קינדער) - אמרתי לו אז,

שאינו נכון, דהן אמת שהם העבירו את הילדים על הדת, אבער מיר, די חרדישע אידן זענען שולדיג, מיר טראגן די גאנצע אחריות אויף דעם (אבל אנחנו היהודים החרדים אשמים בזה, ואנו נושאים את כל האחריות על זה). עס איז דעמאלט קיינעם נישט אנגעגאנגען מקרב צו זיין די דאזיקע אידן (לאף אחד לא הי' איכפת אז לקרב את ילדי ישראל הללו). קיינער האט זיי נישט געוואלט ארייננעמען (אף אחד לא רצה להכניסם אליו). אני ראיתי כל זה בעיניים שלי, והרבה בארץ ישראל יכולים להעיד על זה. ועל זה צריכים אנו לומר "אבל אשמים אנחנו" על אחינו ילדי ישראל הנ"ל, אשר ראינו צרת נפשם של הורי הילדים הנ"ל בהתחננם אלינו בדמעות שלישי על זה, שאף אחד אינו עוזר להם להציל את ילדיהם ונפשם, וטענו שאם היו יודעים מה שקורה ב"ארץ הקודש", לא היו באים לשם כלל. ושאלו אותי: "הזאת היא ארצנו הקדושה, ארץ ישראל, אשר כל כך זמן השתוקקנו להגיע אליה"?!

עוד סיפרתי אז להגה"צ מוואידיסלאוו, אשר כ"ק אדמו"ר מסאטמאר זי"ע היה אצלנו בבית כמה פעמים כשבא לבקר בארה"ק, ואבי זצ"ל סיפר לו, שאפשר להציל אלפי ילדי ישראל, ומה שנחוץ הם רק בניינים היכן להשכין את הילדים וליתן להם מזון

ולבוש, כי הם ילדים חרדים אמיתיים, עם פיאות וכו' (עכט היימישע אידישע קינדער מיט פיאות וכו'). והאדמו"ר מסאטמאר עשה אז אסיפה עם כמה מהמנהלים שלו, וסיפר להם מה שאבי ז"ל סיפר לו, והחליטו לקנות ג' בנינים גדולים (שהיו אז באמצע הבניה), שעלו אז - בשנת תשט"ו - לסך מאה ושבעים אלף דולר, והבטיח האדמו"ר זצ"ל, שתיכף כשיחזור לארצות הברית, ישלח הכסף, וכך יוכלו להציל כמה אלפים ילדים. אבל כשהאדמו"ר מסאטמאר חזר לארה"ב, החליטה ההנהלה כי אין להם די כסף לנהל את המוסדות שלהם בארה"ב, ואיך יכולים הם לשלוח כסף כדי להקים מוסדות חדשים בארץ הקודש. עבודת אבי זצ"ל היתה, שהלך בעצמו לכל מקום שהגיעו לשם היהודים העולים מרומניא ואונגארין (ליד חיפה), ודרש שם דרשות מלהיבות וקירב אותם והציע להורים היכן לשלוח את הילדים שלהם, וחיזק אותם במצות שמירת שבת, והשיג עבורם כיסוי ראש, ציצית, תפילין, מזוזות ואירגן עבורם טהרת המשפחה וכו'.

זכורני היטב איך שאבי זצ"ל שלח אותי בין הזמנים, כשהייתי בן י"ג שנים, לילך מבית לבית ולעורר את היהודים לקיום המצוות ולראות מה הם עושים, והעולים האלו בכו ממש לפני, שגנבו מהם את

וכמו כן הוא המצב כאן, בארצות הברית, שאין איש שם על לב על זה שחצי מיליון יהודי רוסיא הולכים לטמיון ולמיסיון ר"ל, וד"ל.

ואספר לדוגמא, לפני עשרים שנה באו אלי כמה מיהודי רוסיא, וטענו, שאין להם היכן לשלוח את הילדים שלהם, כי הישיבות שלנו מבקשים מהם \$400 לחודש עבור כל ילד. ואמרתי להם, שימסרו את הילדים שלהם להתחנך במוסדות ליובאוויטש. ודברתי אז עם כמה עשירים גדולים, ושאלתי אותם, למה לא בונים ישיבות ומוסדות עבור ילדי רוסיא שאלפים ורבבות מהם יוצאים לא עלינו לתרבות רעה ח"ו, ואנחנו נצטרך ליתן על זה דין וחשבון כו'. והבטיחו לי לעשות דבר, אבל לעת עתה לא ראיתי שיעשו כמו שצריך על פי תורה, וסו"ס שנצטרך ליתן על זה דו"ת. יחידים כמעט שפועלים בענין חינוך ילדי רוסיא הם חסידי ליובאוויטש.

ילדיהם ומסרו אותם לקיבוצים חילוניים ואין להם תלמוד-תורה, בית המדרש ומקוה וכו'.

באמצע אמירתי התורה, בקשני המארח הרב גוטניק שליט"א, לספר את הקשר שהיה לי עם - להבחל"ח - כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע. ולהיות אשר "כל מה שבעל הבית אומר לך עשה", לכן הפסקתי באמצע אמירת התורה, ומפני קוצר הזמן סיפרתי רק ענין אחד, כדלהלן.

הנה כאשר כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש זי"ע יצא בקריאה אודות מבצעי הקודש בענין תפילין, מזוזה, "בית מלא ספרים" ועוד, ועל ידי פעולותיו הקדושות עשה הרבה בעלי תשובה, נתעוררתי אז מאד מענין הבעלי תשובה, ונזכרתי מה שכתב בעל המאור ושמש בפרשתנו (כי תבא), וז"ל: שמעתי מהרה"ק האלקי האבדק"ק נשחיז זצוק"ל, כי מפני זה יארע לבעלי תשובה שחוזרין לקלוקולן, לפי שאינן נזהרין במאכלות אסורות, ואינם נזהרים לאכול בקדושה, ועל ידי כן הנצוצים המגולגלים בהמאכלים^א הם מושכים אותם אחורנית, עכ"ל.

ב. ראה באריכות שער המצוות להאריז"ל פרשת עקב. ובספרנו לעיל פרשת עקב.

ישבתי אז לילה שלם וכתבתי לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש מכתב ארוך (בערך טו"ב עמודים), שהיות וכ"ק האדמו"ר פועל הרבה ועושה הרבה בעלי תשובה ב"ה, והיות ומובא במאור ושמשי הנ"ל שבעלי תשובה חוזרין לקלוקולן על ידי שאינם נזהרים במאכלות אסורות, וכן ידוע המכתב שכתב הרמב"ם לאנשי מדינה אחת¹⁰ (והעתקתיו במכתבי לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש), שע"י שאכלו מאכלות אסורות נעשו כופרים רח"ל, שלא האמינו בביאת המשיח, וכן הארכתי בגודל מעלת מצות תפילין ומזוזה (עיינן ספרי מזוזת ישראל כהלכתה, ובקובץ ספרי סת"ם כ"ב חלקים שכן ירבה וכן יפרוץ, סיפורים נוראים על זה, מה שבעיני ראיתי כו').

על כן הצעתי לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש, שיצא ב"מבצע" חדש, שהבעלי-תשובה יאכלו בכשרות. כמובן שלא כתבתי לו פרטים איך ומה לעשות, רק הצעתי שיעשה מבצע כשרות בדרך

ג. המובא בסה"ק דגל מחנה אפרים פ' עקב ובצפנת פענח פרשת יתרו.

כלל. גם הצעתי שיסדרו כתיב ללמד שוחטים ובודקים, כי אין אומן בלא כלים, ואם אין שוחטים טובים, אזי אין כשרות. ולדאבונינו אין כמעט שוחטים טובים שאפשר לסמוך עליהם כידוע כו'.

עברו כמה שבועות ולא קבלתי תשובה. התקשרתי עם ליובאוויטש ודברתי בטלפון עם הרב חודקוב ואמרתי לו שכתבתי מכתב ארוך לכ"ק אדמו"ר זי"ע, ושאלתיו האם הגיע מכתבי ליעדו. וענה לי, שאכן מכתבי הגיע והרבי ראה את המכתב. על שאלתי למה לא קבלתי תשובה על מכתבי, ענה לי: התשובה למכתבך קיבלת כבר בעתון "אלגעמיינער זשורנאל". על תמיהתי מהו כוונתו בזה, סיפר לי, שזה עתה יצא כ"ק אדמו"ר מליובאוויטש במבצע חדש בקשר עם "מבצע כשרות האכילה ושתי", והוא, שכל מי שמקבל עליו להכשיר את המטבח שלו, הנה ליובאוויטש תשלם עבורו חצי ממחיר כלים חדשים, שיוכלו לקנות אותם בחצי ממחירם בחנות "G&SONS" ולאמת דבריו אמר לי,

שאני יכול לילך בעצמי לברר בחנות הנ"ל, אשר אנשים כבר קנו שם כלים בעד עשרות אלפי דולר (אשר מחצית המחיר משלמים מליובאוויטש). הלכתי תיכף ומיד ודברתי עם בעל החנות הנ"ל, ואישר לי את כל הנ"ל. ועל הצעת השוחטים אמר לי הרב חודקוב, שאכן בישיבת תומכי תמימים ליובאוויטש המרכזית, ב"770", מתקיים בכל שנה או שנתיים כחה של שוחטים כו'.

כעבור זמן מה כתבתי לכ"ק אדמו"ר מליובאוויטש עוד מכתב, ותוכנו היה, שראיתי שדברי היוצאים מן הלב נכנסו אל לבו כו', וב"ה שרבינו יצא במבצע כשרות הכלים הנ"ל, אך דא עקא, שכאשר מכניסים בכלים חדשים וכשרים, בשר שאינו כשר, אז הכלים נטרפים ביום אחד, והרי אי אפשר לקנות כלים חדשים בכל יום. ולהיות שלדאבוננו היום הרבנים נמכרים בעד בצע כסף כידוע והמכשולות עצומות מאוד, ע"כ לדעתי אין עצה אחרת רק שרבני ליובאוויטש (שאי אפשר לקנות אותם בבצע כסף) יסדרו שחיטה תחת השגחתם, ובמסירות נפש יכולים לסדר כשרות

על צד היותר טוב. כעבור זמן קצר טילפנו אלי - להבחל"ח - הגה"צ ר' זלמן שמעון דווארקין זצ"ל והרב דוב בער ליווי ע"ה, וסידרו תיכף שחיטה וכו', וקראו אותי שאבוא לראות את השחיטה וכו'. ופרסמתי אז, שבזמן שאצל שאר החסידים שחטו 1,200 עופות לשעה ע"י שוחט אחד, הנה בליובאוויטש שוחטים רק 300 עופות לשעה (ועיין בספרי אכילת בשר הלכה למעשה).

בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהָר

הוֹרְאוֹתַי הָאֲחֵרוֹנוֹת שֶׁל כְּבוֹד קִדְשֵׁי אֲדָמוֹ"ר (שְׁלִיט"א) [זְכַר צְדִיק לְבָרְכָה] בְּקֶשֶׁר לְכַנוּסֵי הַיְלָדִים, לְמוֹד הַזֶּהָר וְכוּ', מוֹכִיחִים לְמַעַלְה מְכַל צֵל שֶׁל סִפֵּק, עַל גְּדֹל הַשְּׁעָה בָּהּ אָנוּ נִמְצָאִים, וְלָכֵן דּוֹקָא בְּרָגְעִים גְּדוֹלִים אֵלּוּ מְטַלֵּת הַחֹבֶבָה שֶׁל כָּלָנוּ, לְלֹא יוֹצֵא מִהַכֶּלֶל, לְהַתְגַּיֵּס בְּמֶרֶץ לְמַבְצְעֵי הַקְּדוּשִׁים שֶׁל כְּבוֹד קִדְשֵׁי אֲדָמוֹ"ר (שְׁלִיט"א) [זְכַר צְדִיק לְבָרְכָה], וּבְמִיחָד בְּכָל הַקְּשׁוֹר לְמַבְצֵעַ "וְהַשִּׁיב לֵב אָבוֹת עַל בָּנִים". מְבַצֵּעַ זֶה חַיֵּב לְהִיּוֹת חָקוֹק בְּמַחֲנוּ וּבְלִבּוֹתֵינוּ, עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע שָׁעוֹת בְּיַמָּה, וְעַל כָּל אֶחָד וְאַחַת מְאַתָּנוּ, לְתֵת לְעַצְמוֹ דִּין וְחֻשְׁבוֹן, יוֹם יוֹם, שְׁעָה שְׁעָה, מֵהַ נַעֲשֶׂה וּמֵהַ יִכּוֹל לְהַעֲשׂוֹת בְּעֵנִין זֶה.

(עֲלוֹן כְּפַר חֲב"ד תש"מ - תשמ"א, דְּבַר הַמְּעַרְכֵת)